

VOORKOMING MISDRIJVEN

Een zaak van de politie èn u.

1987/8

BUREAU REGIONAAL COÖRDINATOR VOORKOMING MISDRIJVEN.

PROEFPROJECT
BUURTPREVENTIE
IN ARNHEM
Een tussenstand

Bureau Criminaliteitspreventie
In opdracht van Regionaal
Bureau Voorkoming Misdrijven-
Gelderland-Oost Widde

Pauline de Savornin Lohman
Met medewerking van
Bram van Dijk en
Nelleke Hilhorst
augustus 1987

INHOUD

	Pagina:
1 INLEIDING	1
2 HET PROJECT BUURTPREVENTIE IN MOLENBEKE	2-5
3 DE VOORGESCHIEDENIS: VOORBEREIDENDE ACTIVITEITEN	6-8
4 DE OPZET EN UITVOERING VAN DE TUSSENTIJDSE EVALUATIE	9-10
5 DE UITKOMSTEN VAN HET PANELONDERZOEK ONDER WIJKBEWONERS	11-29
5.1 De enquête onder wijkbewoners	11
5.2 De uitkomsten van de enquête	14
5.2.1 De bekendheid van de diverse projectonderdelen	15
5.2.2 De deelname aan de diverse projectonderdelen	16
5.2.3 Hebben degenen die wel/niet meedoen bepaalde typerende kenmerken?	18
5.2.4 Het oordeel over de projectonderdelen	20
5.2.5 Heeft het proefproject effecten op (de sfeer in) de buurt?	21
5.3 Bekendheid, deelname en oordeel naast elkaar gezet	22
5.4 De groepsdiscussies van de wijkbewoners	26
6 DE INTERVIEWS MET CONTACTPERSONEN	30-38
6.1 Het melden van verdachte of ongewone situaties	30
6.2 Stickers	32
6.3 Het merken van waardevolle goederen	32
6.4 Informatie over buurtpreventie in het wijkblad	34
6.5 Inbraakpreventie adviezen	34
6.6 Het werk van de wijkcontactpersonen	35
6.7 Het buurtpreventieproject en de sfeer in de buurt	37
7 SAMENVATTING EN CONCLUSIES	39-44
7.1 De uitkomsten van de panelenenquête: een relativisering	39
7.2 De wijkcontactpersonen	40
7.3 Het proefproject per onderdeel	42
7.3.1 Het melden van verdachte personen/situaties	42
7.3.2 De sticker 'Attentie Buurtpreventie'	43
7.3.3 Het merken van waardevolle goederen	43
7.3.4 De voorlichtingsbijeenkomst	43
7.3.5 Informatie over buurtpreventie in de wijkkrant	44
7.3.6 Adviezen over inbraakpreventie	44
7.3.7 De wijkcontactpersonen als aanspreekpunt	44
BIJLAGEN	45-68

1 INLEIDING

Op 6 maart 1987 is in de Arnhemse wijk Molenbeke het proefproject 'Buurtpreventie' officieel van start gegaan. Buurtpreventie houdt in dat buurtbewoners, politie en (eventuele) andere organisaties samenwerken met het doel bepaalde vormen van criminaliteit en de angst voor criminaliteit te verminderen.

In Molenbeke richt het proefproject zich in hoofdzaak op het delict inbraak (in woningen) en de daarmee samenhangende angstgevoelens.

Aan de officiële start van het proefproject is een periode van bijna een jaar vooraf gegaan waarin het proefproject intensief werd voorbereid, zowel binnen het politiekorps als in de wijk. Een deel van de voorbereidingen bestond uit het houden van een enquête onder alle wijkbewoners, waarin ondermeer werd nagegaan welke problemen de wijkbewoners zelf te berde brachten, en of men bereid zou zijn mee te doen aan een buurtpreventie proefproject*.

De uitkomsten van dit (voor)onderzoek waren, wat de participatie-bereidheid van bewoners betrof, dermate positief dat politie en wijkbewoners besloten het proefproject definitief door te zetten.

Tevens is besloten het proefproject niet alleen achteraf te evalueren, maar ook een of meer tussentijdse procesevaluaties te verzorgen. Deze tussentijdse evaluaties zijn gericht op het verloop van het proefproject: hoe werkt de zaak nu in de praktijk? Een van de functies van de tussentijdse evaluaties is, om het proefproject zonodig bij te kunnen sturen.

Een tweede functie is dat ook de ervaringen uit Molenbeke ook bij buurtpreventieprojecten elders in het land gebruikt kunnen worden.

In juni 1987 -ruim 3 maanden na aanvang van het proefproject- is de eerste tussentijdse evaluatie gehouden.

In dit rapport wordt verslag gedaan van deze evaluatie.

Het rapport is als volgt ingedeeld:

- in paragraaf 2 wordt kort uiteengezet wat het buurtpreventie proefproject in Molenbeke inhoudt;
- in paragraaf 3 treft u een overzicht aan van de voorbereidende activiteiten die aan de start van het proefproject voorafgingen;
- in paragraaf 4 wordt uiteengezet welke methode gevolgd is bij de uitvoering van de tussentijdse evaluatie;
- in paragraaf 5 wordt verslag gedaan van de uitkomsten van de verschillende onderdelen van de evaluatie;
- in paragraaf 6 worden de interviews met de wijkcontactpersonen en de voorzitter van de wijkraad samengevat;
- paragraaf 7 tenslotte, is gewijd aan conclusies en aanbevelingen.

*- Van dit vooronderzoek is verslag gedaan in het rapport 'Verslag van de enquête over buurtpreventie in Molenbeke (Arnhem)', november 1986. Het rapport

2 HET PROJECT BUURTPREVENTIE IN MOLENBEKE

De wijk Molenbeke*

Molenbeke is een vrij kleine wijk (393 woningen), die tamelijk dicht bij het stadscentrum ligt, maar daarvan aan de west- en zuidzijde wordt afgegrensd door een spoorlijn.

De wijk bestaat voor het grootste deel (69%) uit

eengezinswoningen die in de 30er en 40er jaren gebouwd zijn.

De overige woningen bevinden zich in enkele flatgebouwen, die aan de noord-oostzijde van de wijk gebouwd zijn. Een groot deel van de woningen is eigen bezit van de bewoners (62%).

Voorts zijn er in de wijk twee scholen voor voortgezet

onderwijs, terwijl aan de doorgaande weg, die de wijk aan

noordelijke zijde afgrenst, enkele bedrijven gevestigd zijn.

Door de wat 'afzijdige' ligging en het beperkte aantal

toegangen (3) tot de wijk is het een vrij rustige wijk met

weinig 'doorgaand verkeer'. De wijk oogt verder goed verzorgd,

zij is ruim en groen van opzet.

Het aantal wijkbewoners bedraagt 935 personen, waarvan ongeveer evenveel mannen als vrouwen.

De meest opvallende kenmerken van de totale bewonersgroep zijn:

- het relatief grote aantal alleenstaanden: 25% van de wijkbevolking;
- het relatief grote aantal ouderen: 25% is 60 jaar of ouder, bijna 50% is 40 jaar of ouder.

Het proefproject: de samenwerkingsstructuur

Het proefproject buurtpreventie is -en was, vanaf het prille begin- een samenwerkingsproject van wijkbewoners en politie (met name de afdeling Voorkoming Misdrijven).

Deze samenwerking is vormgegeven middels een regelmatig overleg

(nu: 1 x per maand), waaraan drie afgevaardigden van de

Werkgroep Buurtpreventie (die uit 10 wijkbewoners bestaat)

deelnemen. Een van deze afgevaardigden is de voorzitter van de

wijkraad van Molenbeke. Van politiezijde zijn de Ambtenaar

Voorkoming Misdrijven en de wijkagent in het overleg

vertegenwoordigd.

Tevens neemt de Regionaal Coördinator Voorkoming Misdrijven

deel aan het overleg. Voorkoming Misdrijven is verantwoordelijk

voor alle activiteiten die binnen het korps moeten worden

uitgevoerd in het kader van het buurtpreventieproject, zoals:

overleg met Hoofdcommissaris en informatieverstrekking aan bij

het buurtpreventieproject betrokken afdelingen als de

surveillancedienst, de wijk-surveillance en de meldkamer.

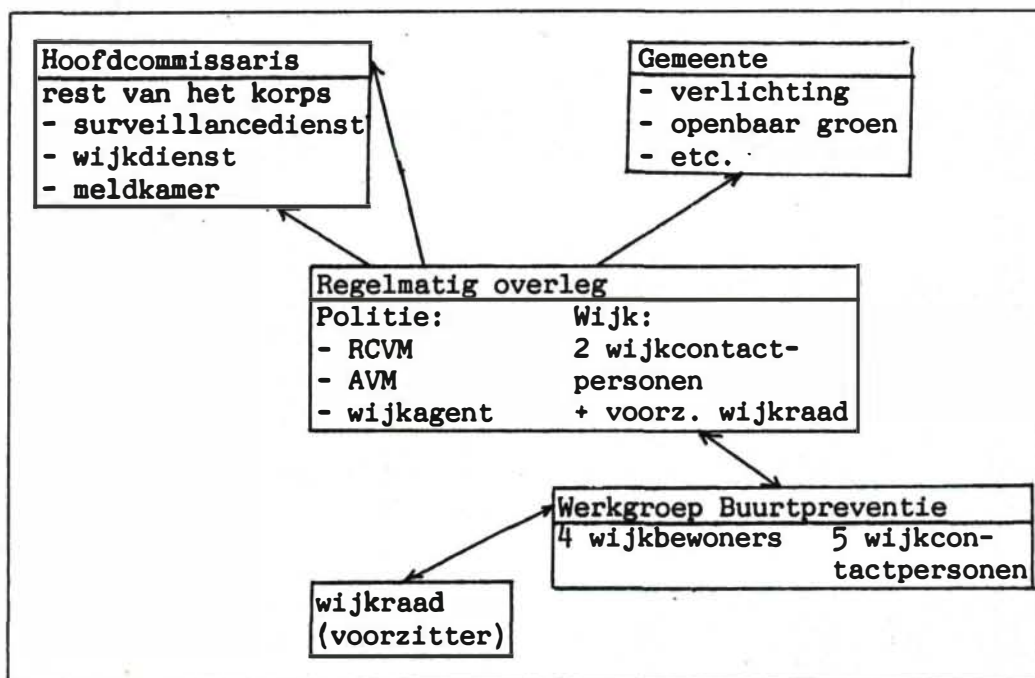
Daarnaast plegen politie en wijkvertegenwoordigers gezamenlijk overleg met de gemeentelijke overheid, als dit in het kader van het proefproject nodig mocht blijken.

Aan de kant van de wijkbewoners is de zaak als volgt georganiseerd:

- 5 wijkbewoners zijn 'wijkcontactpersonen', de aanspreekpunten voor de wijkbewoners;
- 2 van deze wijkcontactpersonen, plus de voorzitter van de wijkraad, zitten in het overleg met de politie (de zogenaamde kerngroep);
- tesamen met nog 4 andere buurtbewoners -waaronder de voorzitter van de wijkraad- zitten de wijkcontactpersonen in de Werkgroep Buurtpreventie, die regelmatig bijeenkomt om het verloop van het proefproject te bespreken.

In schema gezet ziet de organisatiestructuur van het buurtpreventieproject er als volgt uit.

Schema 1: Organisatiestructuur buurtpreventieproject

Het proefproject: de activiteiten

Zoals gezegd is het proefproject op 6 maart j.l. officieel van start gegaan. Op dat moment liepen nog niet alle geplande onderdelen.

Even los van het moment waarop de diverse onderdelen van het proefproject gestart zijn c.q. zullen starten, ziet het totale activiteitenpakket van het proefproject er als volgt uit*.

*- Hier laten we (veelheid van) voorbereidende activiteiten even buiten beschouwing, deze komen in de volgende paragraaf aan de orde.

Vijf wijkcontactpersonen

Deze personen nemen het grootste deel van het uitvoerende werk in het proefproject voor hun rekening.

De contactpersonen zijn vrijwilligers, afkomstig uit de -al langer bestaande- Werkgroep Buurtpreventie. De contactpersonen wonen verspreid over de wijk en zijn aanspreekbaar voor alle wijkbewoners*.

De taken van de contactpersonen zijn:

- a. Stimuleren dat wijkbewoners (actief) deelnemen aan het buurtpreventieproject.
- b. Verzamelen en aan de politie doorgeven van informatie van wijkbewoners over verdachte situaties en/of personen in de wijk;
- c. Geven van eenvoudige adviezen en voorlichting over inbraakpreventie;
- d. Beheren van de materialen die in verband met het proefproject beschikbaar zijn gesteld door de politie (merkkoffer, folders, stickers).

Ad a: Stimuleren van deelname aan het buurtpreventieproefproject

Stimuleren van deelname is in de voorbereiding van het proefproject hoofdzakelijk een taak geweest van politie en wijkraad; belangrijkste activiteit: de informatiebijeenkomst. Na de start van het proefproject is het stimuleren van deelname vooral een taak van de contactpersonen geworden (verstrekken stickers en het onderhouden van contacten met bewoners). Het wijkkrantje valt onder de redactie van de voorzitter van de wijkraad, de contactpersonen (alsmede de politie en het Regionaal Bureau) hebben daarbij wel een inbreng.

Ad b: Doorgeven aan de politie van door wijkbewoners gesignaleerde verdachte situatie/personen:

Hierbij is een onderscheid gemaakt naar urgente situaties ('heterdaad') en overige -minder urgente- situaties. Urgente situaties dienen direct aan de politie gemeld te worden. Minder urgente situatie dienen gemeld te worden aan de contactpersonen. Om te zorgen dat wijkbewoners voor de politie zo bruikbaar mogelijke informatie geven is een speciale meldingskaart ontworpen. Deze kaart is als bijlage 1 opgenomen bij dit rapport.

Minder urgente situaties kunnen op de meldingskaart worden beschreven, waarna de kaart ingeleverd dient te worden bij een wijkcontactpersoon. Deze neemt de kaarten vervolgens mee naar het maandelijks overleg met de politie.

Tevens is er voor de wijkbewoners de mogelijkheid om een wijkcontactpersoon mondeling (telefonisch, langskomen) op de hoogte te stellen van de gesignaleerde verdachte situatie/persoon.

*- Het eerste idee, om per straat een contactpersoon aan te wijzen is om diverse redenen losgelaten (onpraktisch, beperkte keuzevrijheid wijkbewoners).

Ad c: Het geven van adviezen over inbraakpreventie

De contactpersonen geven desgevraagd aan wijkbewoners eenvoudige adviezen over inbraakpreventie.

Het betreft zowel adviezen over organisatorische maatregelen (licht aanlaten bij korte afwezigheid, burens inlichten bij langdurige afwezigheid, etc.), als over technopreventie: de beveiliging van de woning middels verbetering van het hang- en sluitwerk.

De contactpersonen hebben ten behoeve van de advisering een korte 'vooropleiding' bij de politie genoten (zie ook paragraaf 3). Voorts beschikt men over folders en brochures over inbraakpreventie.

Ad d: Beheer van middelen die in het kader van het buurtpreventieproject beschikbaar zijn gesteld

Naast de al eerder genoemde stickers en folders hebben de contactpersonen ieder een merkkoffer in hun beheer. Deze koffer wordt op verzoek uitgeleend aan wijkbewoners, waarbij de contactpersoon zonodig instructies voor het gebruik van de diverse onderdelen van de koffer geeft of de merkactiviteiten desgevraagd uitvoert.

Politie-activiteiten

Het aandeel van de politie en de Regionaal Coördinator Voorkoming Misdrijven in de uitvoering van het proefproject is als volgt samen te vatten*:

- samen met de wijkcontactpersonen blijven volgen van het verloop van het proefproject;
- intern zorgen dat betrokken afdelingen (meldkamer, surveillance, wijkdienst) op de hoogte zijn van het proefproject en zonodig haar handelswijze dienovereenkomstig wijzigt;
- meehelpen bewerkstelligen dat de overige voorwaarden voor een veilige buurt (straatverlichting, openbaar groen e.d.) vervuld worden;
- (deskundigheids)ondersteuning van wijkcontactpersonen.

We hebben nu op een rijtje gezet wat er in het kader van het proefproject gebeurt. Deze activiteiten zijn echter niet uit de lucht komen vallen: aan de start van het proefproject is een uitgebreide voorbereiding voorafgegaan.

In de volgende paragraaf staat een samenvatting van de gebeurtenissen in de ongeveer 10 maanden die aan de start van het proefproject vooraf gingen.

*= De hier gerapporteerde evaluatie heeft alleen betrekking op de bewonerskant van het proefproject. De politiekant zal apart geëvalueerd worden. We gaan daarom niet uitgebreid in op het (interne) politie-aandeel in het geheel.

3 DE VOORGESCHIEDENIS: VOORBEREIDENDE ACTIVITEITEN

Begin 1986 richtte de Wijkraad van Molenbeke de Werkgroep Buurtpreventie op. Hierin zaten tien buurtbewoners. Op 30 april van dat jaar schreef men een brief aan de Hoofdcommissaris van de politie, met het verzoek om de wijk Molenbeke aan te wijzen als proefgebied voor een buurtpreventieproject. In eerste instantie werd dit verzoek afgewezen, tot grote teleurstelling van de wijkraad. Kort daarop werd het licht toch nog op groen gezet:

de voorzitter van de wijkraad vernam op 3 juni telefonisch dat Molenbeke alsnog was aangewezen als proefgebied, met als reden dat het inbraakpercentage in Molenbeke beduidend hoger lag dan het Arnhemse gemiddelde. Op dit heuglijke nieuws volgde een aantal bijeenkomsten van leden van de Werkgroep Buurtpreventie met vertegenwoordigers van de gemeentepolitie.

Bij de eerste bijeenkomsten, waarin de vaststelling van de grote lijnen van het op te zetten proefproject centraal stond, waren van politiezijde ambtenaar Voorkoming Misdrijven en een Hoofdinspecteur aanwezig. Tevens nam de regionaal coördinator Voorkoming Misdrijven aan deze bijeenkomsten deel.

In deze aanlooperperiode -waarin bijna wekelijks werd vergaderd- werden de eerste grote knopen doorgehakt. Men stelde ondermeer de volgende uitgangspunten en randvoorwaarden vast:

- er moet nauwe samenwerking zijn tussen politie en wijkbewoners;
- het proefproject moet breed gedragen worden en dus ook de expliciete steun krijgen van de lokale driehoek;
- intern (politie) moet de zaak tijdig worden voorgekookt: betrokken afdelingen moeten ingelicht en zonodig betrokken worden bij de verdere planontwikkeling;
- het proefproject moet deskundig begeleid en ondersteund worden;
- het proefproject moet geëvalueerd worden, zowel aan de proceskant (verloop) als aan de effectkant.
- het proefproject moet een voorbeeldfunctie hebben voor buurtpreventieprojecten elders in Nederland.

Voor de verdere planontwikkeling, werd gebruik gemaakt van de zogenaamde 'stappenmethode'.

Wat betreft de begeleiding en evaluatie van het proefproject werd besloten om een extern onderzoeksbureau in de arm te nemen. Bureau Criminaliteitspreventie werd al in een vroeg stadium (zomer 1986) bij de planontwikkeling betrokken. In overleg met de wijkbewoners en politie werd een vooronderzoek* opgezet. Dit vooronderzoek bestond uit:

1. Het achterhalen en analyseren van criminaliteitsgegevens en sociaal-demografische gegevens (bewonerskenmerken) over Molenbeke.

* Over dit vooronderzoek is eerder gerapporteerd in 'Verslag van de enquête over Buurtpreventie in Molenbeke (Arnhem)', november 1986.

2. Het houden van een enquête onder alle wijkbewoners, waarin ondermeer gevraagd werd naar buurtproblemen, eigen ervaringen met inbraak, houding ten opzichte van de politie en bereidheid om mee te doen aan een buurtpreventieproject*.

De uitslag was, dat zeer veel wijkbewoners (80%) bereid waren mee te doen met het buurtpreventieproject. Deze uitslag zette het licht voor het buurtpreventieproject in Molenbeke definitief op groen. Er werd een informatie-avond over het proefproject georganiseerd (24 november 1986), waarin ondermeer aan de orde kwam:

1. het inbraakprobleem in Molenbeke;
2. de enquête en de uitkomsten ervan;
3. wat houdt buurtpreventie in (onder andere aan de hand van een film over buurtpreventie).

Tot slot werd de bewoners de gelegenheid gegeven vragen te stellen of opmerkingen te plaatsen.

De opkomst op de informatiebijeenkomst was groot, met name oudere wijkbewoners toonden veel belangstelling.

In dezelfde periode werd gestart met de 'vooropleiding' van de wijkcontactpersonen (5 vrijwilligers uit de Werkgroep Buurtpreventie). Deze vooropleiding behelsde de volgende onderdelen:

- sessie 1: kennismaking met het politiebedrijf, rondgang langs de afdelingen
- sessie 2: informatie over het merken van goederen (gebruik merkkoffer)
- sessie 3: informatie over hang- en sluitwerk en andere technopreventieve maatregelen
- sessie 4: uitleg over bestuurlijke preventie
- sessie 5: voorlichting over slachtofferhulpproject in Arnhem
- sessie 6: voorlichting over de mogelijkheden van civiele partijstelling

Deze vooropleiding vond plaats van 1 december 1986 tot 2 maart 1987.

Ondertussen lag de verdere uitwerking van de plannen niet stil: de regelmatige planningsbijeenkomsten gingen gewoon door.

Op 6 maart 1987 ging het proefproject officieel van start. Als symbolische openingshandeling overhandigde de ambtenaar Voorkoming Misdrijven de merkkoffers aan een van de contactpersonen.

Bij deze feestelijke gelegenheid waren -naast de wijkbewoners- ook de regionale pers en correspondenten van de landelijke pers uitgenodigd.

*= De wijkbewoners waren inmiddels geïnformeerd over de buurtpreventieplannen via een folder over Buurtpreventie en door berichten in het wijkblad. Ook bedrijven, scholen en andere instellingen die grenzen aan de buurt waren middels een brief op de hoogte gebracht van de plannen.

Wat valt er uit deze -beknopte- voorgeschiedenis te leren?
Om deze vraag te beantwoorden moeten we al enigszins vooruitlopen op de uitkomsten van de tussentijdse evaluatie. Hieruit blijkt ondermeer dat de bekendheid van het proefproject en de diverse proefprojectonderdelen onder de geënquêteerde bewoners hoog te noemen is.

Dit heeft ontegenzeggelijk te maken met de volgende zaken:

- de vrij lange aanlooperperiode;
- vanaf het begin via het wijkblad werd -gedoseerd- informatie verstrekt aan de wijkbewoners over de voortgang van de planontwikkeling;
- het houden van een -met de nodige publiciteit (wijkkrant) omgeven- informatiebijeenkomst;
- het initiatief tot het starten van het proefproject is uit de wijk(raad) voortgekomen en is niet van bovenaf opgelegd door de politie;
- vanaf het begin is de hele planontwikkeling in nauwe samenwerking met bewoners ondernomen: het was en bleef 'hun' proefproject.

4 DE OPZET EN UITVOERING VAN DE TUSSENTIJDSE EVALUATIE

De tussentijdse evaluatie is een zogenaamde **proces-evaluatie**. Dit houdt in, dat wordt nagegaan hoe het proefproject tot nu toe in de praktijk verloopt.

Er wordt (nog) niet gekeken naar de eventuele effecten van het proefproject op het aantal inbraken in Molenbeke: daar is het proefproject op het moment van het onderzoek ook nog te 'pril' voor.

Bij de vraag naar het verloop van het proefproject richten we ons op twee groepen:

1. de wijkcontactpersonen: wat zijn hun ervaringen als uitvoerder tot nu toe?
2. de wijkbewoners en hun ervaringen: weten ze over het proefproject, doen ze mee, wat zou beter of anders moeten?

De politiekant van de zaak blijft buiten beschouwing, tenzij het direct raakt aan zaken die de wijkbewoners/contactpersonen betreffen. Zoals gezegd wordt de (interne) politiekant later apart geëvalueerd.

De wijkcontactpersonen

De (5) wijkcontactpersonen zijn individueel uitgebreid ondervraagd over hun ervaringen in het proefproject tot nu toe. Daarbij werd per onderdeel van het proefproject (het melden van situaties, de stickers, het merken van goederen, informatie in het wijkblad) en over hun werk als contactpersoon in het algemeen, gevraagd naar:

- algemene indrukken tot nu toe;
- het aantal wijkbewoners dat men bereikt;
- eventuele specifieke kenmerken van deze bewoners (oud/jong, alleenstaand of niet, man/vrouw?);
- mogelijke knelpunten/problemen in de uitvoering;
- suggesties voor verbetering.

De vragenlijst die voor deze interviews werd gebruikt is als bijlage 2 opgenomen.

Bovendien werd de voorzitter van de wijkraad, die nauw betrokken is bij het proefproject, geïnterviewd.

Van de interviews is een samenvattend verslag gemaakt, zie paragraaf 6.

De wijkbewoners: selectie voor een panelonderzoek

Bij het onderzoek onder de wijkbewoners is gekozen voor een **panelonderzoek**. Dit houdt in dat de wijkbewoners, die aan deze tussentijdse evaluatie hebben deelgenomen, in een later stadium weer dezelfde vragen ter beantwoording zullen krijgen.

Het grote voordeel van de panelmethode is, dat men -door twee keer dezelfde personen te ondervragen- een goed beeld krijgt van de ontwikkelingen in de tijd. Een mogelijk nadeel is, dat een relatief kleine groep wijkbewoners (er wordt gestreefd naar 35 à 40 personen) bepalend is voor de bewonerskant van de evaluatie.

Daarom zal extra aandacht besteed moeten worden aan de vraag hoe representatief de in het onderzoek betrokken bewoners zijn voor de gehele wijk.

De steekproeftrekking gebeurde in principe aselekt, waarbij echter wel rekening werd gehouden met een evenredige spreiding over de verschillende straten van de wijk.

Aan de hand van het postcodeboek werd het aantal huisnummers per straat nagezocht. Vervolgens werd het aantal per straat te selecteren huisnummers bepaald op basis van het relatieve aandeel van de woningen per straat in het totaal aantal woningen in de wijk. Tot slot werden op willekeurige wijze (loten) de te benaderen huisnummers geselecteerd. De bewoners op de gekozen adressen ontvingen vervolgens een brief van de Hoofdcommissaris van politie, waarin het onderzoek werd aangekondigd en waarin werd gevraagd om medewerking. Deze medewerking hield in, dat men op een avond (17 of 18 juni 1987) naar een bijeenkomst in de school zou komen, waar men eerst een vragenlijst in zou vullen en vervolgens deel zou nemen aan een groepsdiscussie. In dezelfde tijd liepen enkele leden van de wijkraad de geselecteerde adressen na en noteerden de namen van de betrokken bewoners. Vervolgens werden daar de bijbehorende telefoonnummers bij gezocht. Deze telefoonlijst werd doorgegeven aan Bureau Criminaliteitspreventie.

Enkele dagen nadat de aangeschreven bewoners de brief ontvangen hadden, werden zij gebeld door een medewerkster van Bureau Criminaliteitspreventie met de vraag of men wilde komen en zo ja, op welke van de twee geplande avonden. Als men te kennen gaf niet te komen, werd doorgevraagd naar de reden.

Van de 59 adressen die uiteindelijk telefonisch benaderd zijn, zegden 36 hun medewerking toe. Van deze 36 zijn uiteindelijk 30 huishoudens* op komen dagen op de twee geplande avonden. Dit aantal is dus wat lager dan de geplande 35 à 40.

De vragenlijst voor wijkbewoners

De vragenlijst die de bewoners in moesten vullen had dezelfde structuur als de vragenlijst voor de wijkcontactpersonen: per proefprojectonderdeel werd een aantal vragen gesteld en daarnaast werden nog enkele algemene vragen gesteld over de buurt, de mate van burenccontact en mogelijke verandering daarin sinds de start van het proefproject. De vragenlijst voor de wijkbewoners is integraal opgenomen in bijlage 3.

Groepsdiscussie

Na het invullen van de lijsten was er gelegenheid om vragen te stellen en/of opmerkingen over het proefproject te plaatsen. Bij de groepsdiscussies waren -naast twee onderzoeksters van Bureau Criminaliteitspreventie- een vertegenwoordiger van Voorkoming Misdrijven en één of meer wijkcontactpersonen aanwezig. Een verslag van de twee groepsdiscussies treft u aan in paragraaf 5.4.

*- Een aantal bewoners kwam met een partner. Per huishouden werd één vragenlijst ingevuld. Het totaal aantal aanwezige wijkbewoners was 35, het totaal aantal ingevulde vragenlijsten was 30.

5 DE UITKOMSTEN VAN HET PANELONDERZOEK ONDER WIJKBEWONERS

Voordat we ingaan op de uitkomsten van de evaluatie zijn twee kanttekeningen op z'n plaats:

1. De eerste tussentijdse evaluatie vond vrij kort (3 maanden) na de start van het proefproject plaats.
Het proefproject is dus nog vrij 'pril' en de verwachtingen ten aanzien van de bekendheid van en deelname aan het proefproject bij wijkbewoners dienen niet al te hoog gespannen te zijn.
2. Het betreft hier een **procesevaluatie** (gericht op het verloop van het proefproject tot nu toe) met als hoofddoel om zonodig tijdig bepaalde onderdelen bij te kunnen sturen.
De verzamelde informatie is dan ook voor een groot deel kwalitatief van aard: het gaat om meningen en indrukken van betrokkenen en niet om 'harde' effecten.

In deze paragraaf gaan we eerst in op de uitkomsten van de schriftelijke enquête. Vervolgens geven we een samenvatting van de twee groepsdiscussies.

5.1. De enquête onder wijkbewoners

Is de steekproef representatief?

Zoals in paragraaf 4 werd verteld, zijn er in het totaal 30 enquêtes ingevuld.

De eerste vraag die gesteld moet worden is in hoeverre de bereikte groep bewoners representatief is voor de totale groep wijkbewoners. We kunnen dat op 2 manieren nagaan:

- door te kijken of de onderzoeksgroep representatief is voor de wijk op sociaal-demografische kenmerken (leeftijd, geslacht, alleenstaand of niet, koop- of huurwoning);
- door te kijken naar de 'afvallers': welke redenen gaf men op om niet naar een van de avonden te komen?

In tabel 1 staat een overzicht van de sociaal-demografische gegevens. Links staat de onderzoeksgroep, rechts de totale groep wijkbewoners.

Tabel 1: Sociaal-demografische kenmerken van de onderzoeksgroep en de hele wijk (per 1 januari 1986)

	Onderzoeksgroep		Gehele wijk	
	absol.	%	absol.	%
<u>Leeftijd:</u>				
tot 30 jaar	1	3	153	20
31-50	10	33	268	36
51-65	7	23	160	21
ouder dan 65	12	40	166	22
Totaal	<u>30</u>	<u>99</u> *	<u>747</u> **	<u>99</u> *
<u>Geslacht:</u>				
man	17	57	421	47
vrouw	13	43	466	53
Totaal	<u>30</u>	<u>100</u>	<u>887</u> ***	<u>100</u>
<u>Leefvorm:</u>				
alleenstaand	8	27	231	25
deel van gezin/ samenlevingsvorm	22	73	704	74
Totaal	<u>30</u>	<u>100</u>	<u>935</u>	<u>99</u> *
<u>Huur/koopwoning:</u>				
huurwoning	5	17	149	38
koopwoning	25	83	244	62
Totaal	<u>30</u>	<u>100</u>	<u>393</u>	<u>100</u>
* = telt niet op tot 100% door afrondingen.				
** = de categorie 0-19 jaar is hier niet meegerekend.				
*** = de totalen vallen hier lager uit, omdat de peildatum voor dit gegeven wat vroeger ligt (1985).				

Uit tabel 1 blijkt dat de onderzoeksgroep op sociaal-demografische kenmerken redelijk representatief is voor de totale groep wijkbewoners.

De voornaamste afwijkingen zijn:

- leeftijd: de jongeren (20-30 jaar) zijn ondervertegenwoordigd in de onderzoeksgroep, de groep 65 jaar en ouder is behoorlijk oververtegenwoordigd.
- geslacht: mannen zijn ietwat oververtegenwoordigd in de onderzoeksgroep.
- huur/koopw.: bezitters van koopwoningen zijn duidelijk oververtegenwoordigd in de onderzoeksgroep, terwijl huurders (dus) ondervertegenwoordigd zijn.

De tweede manier om na te gaan of de onderzoeksgroep representatief is houdt in dat we kijken waarom bepaalde mensen niet meedoen. Zijn dat juist mensen die slechte ervaringen met het proefproject hebben? Als dat zo is, dan levert de onderzoeksgroep die wel op kwam dagen immers een vertekenend beeld op: de 'negatieve factoren' zijn dan al uitgevallen. In de onderstaande tabel staan de opgegeven redenen om niet mee te doen samengevat.

Tabel 2: Overzicht weigeringen panelonderzoek buurtpreventie Molenbeke

Reden	Aantal
Vakantie	5
Ziek	3
Kunnen niet	9 (waaronder 3 late dienst)
Geen interesse	5 (2x geen aandacht aan buurtpreventie besteed, 1x tegen praatgroepen en 2x geen contacten in de buurt)
Geen oppas	1
Totaal	<u>23</u>
Totaal aantal gemaakte afspraken: 36 huishoudens	
Opkomst : 30 huishoudens	

Uit de tabel valt af te lezen dat er in ieder geval 5 adressen zijn afgefallen omdat zij een ongeïnteresseerde of negatieve houding hebben ten opzichte van het buurtpreventieproject. Dit is + 8% van de totale benaderde groep (59 huishoudens)*. De 8% die expliciet negatief staat ten opzichte van het proefproject komt ongeveer overeen met de uitkomsten van het vooronderzoek (de schriftelijke enquête onder alle bewoners). De getrokken steekproef is in deze zin dus representatief voor de gehele wijk. Er lijkt geen uitval te zijn van respondenten die wel deelnemen aan het proefproject, maar die niet willen komen omdat zij slechte ervaringen hebben met het proefproject. Aangezien we in dit onderzoek bezig zijn met een procesevaluatie, waarbij we zoveel mogelijk informatie willen verzamelen over ervaringen van wijkbewoners met het proefproject, is de uitval van niet-deelnemers (geen ervaringen = geen informatie) geen probleem. We willen uiteraard graag een panel waarin bewoners zitten die -op basis van hun ervaringen- wat te vertellen hebben over het proefproject.

*= Uiteraard kunnen zich onder de 18 overige weigeringen ook nog bewoners bevinden, die eigenlijk negatief staan ten opzichte van het proefproject, maar die daar niet voor uit willen komen. Of en zo ja, in welke mate, hiervan sprake is valt niet te zeggen.

Voor het generaliseren van de uitkomsten (dat wil zeggen uitspraken doen over de totale groep wijkbewoners) heeft de uitval van niet-deelnemers wel gevolgen: alléén kijken naar de bewoners in het panel levert een vertekend (te rooskleurig beeld op van de deelname aan het proefproject door de totale groep wijkbewoners.

Zoals later (in paragraaf 7) ook zal blijken, zitten in het panel toch vooral bewoners die intensiever deelnemen aan het proefproject dan voor de gemiddelde wijkbewoners het geval is. Daarnaast zijn er twee verschillen tussen panel en totale bewonersgroep wat betreft sociaal-demografische kenmerken (namelijk leeftijd en koop/huurwoning).

Bij de interpretatie van de uitkomsten zullen we daarom rekening moeten houden met de volgende vragen:

- Staan jongeren (die ondervertegenwoordigd zijn in het panel) anders tegenover het buurtpreventieproject dan ouderen (die oververtegenwoordigd zijn)? Zo ja, wat betekent dat voor de resultaten?
- Staan bezitters van koopwoningen (oververtegenwoordigd) anders tegenover het proefproject dan huurders (ondervertegenwoordigd)? Zo ja, wat betekent dat voor de resultaten?

5.2 De uitkomsten van de enquête

We gaan u hier niet vermoeien met een oerwoud van tabellen. Om de vragenlijst (bijlage 3) staan de aantallen voor de antwoorden vermeld. In bijlage 4 treft u een aantal tabellen aan, waarin deze antwoorden gegroepeerd zijn.

Hier willen we alleen ingaan op enkele vragen, die in het kader van het proces en eventuele bijsturing daarin interessant zijn:

1. Hoe zit het met de bekendheid van de diverse onderdelen van het proefproject?
2. Hoe staat het met (actieve) deelname aan de diverse proefprojectonderdelen?
3. Hebben degenen die wel/niet meedoen bepaalde typerende kenmerken?
4. Hoe beoordeelt men de diverse proefprojectonderdelen?
5. Heeft het proefproject volgens de bewoners merkbare effecten op de sfeer in de buurt?

De proefprojectonderdelen zijn:

- A het melden van verdachte situaties en/of personen
- B de sticker 'Attentie Buurtpreventie'
- C merken van waardevolle goederen met behulp van de merkkoffer
- D de voorlichtingsbijeenkomst (november '86)
- E informatie over buurtpreventie in de wijkkrant
- F adviezen over inbraakpreventie
- G de wijkcontactpersonen als aanspreekpunt

5.2.1 De bekendheid van de diverse proefprojectonderdelen.

We lopen dit eerst per onderdeel af.

1-A Het melden van verdachte personen/situaties

Hierover zijn drie vragen gesteld die te maken hebben met bekendheid, namelijk:

- Heeft u/iemand in uw huishouden in het laatste halfjaar wel eens een verdachte of ongewone situatie opgemerkt?
- Weet u waar in huis de meldingskaarten worden bewaard?
- Heeft u de kaart wel eens aandachtig gelezen?

Door een tikfout in de vragenlijst zijn de laatste twee vragen alleen beantwoord door de mensen die op de eerste vraag 'ja' antwoorden (+ nog 1 'verdwaalde' nee-zegger).

De antwoorden op deze vragen staan in bijlage 4 (tabel 1).

Uit de tabel blijkt dat 40% van de bewoners in het laatste half jaar wel eens iets verdachts heeft opgemerkt.

Voorts blijkt dat men meestal goed weet waar de meldingskaart in huis te vinden is en dat men de kaart aandachtig bekeken heeft.

1-B De sticker 'Attentie Buurtpreventie

Deze blijkt zeer goed bekend: 29 van de 30 (97%) respondenten weet dat de sticker bestaat.

1-C Het merken van waardevolle goederen

Ook hiervan (dwz. dat de mogelijkheid bestaat) is men goed op de hoogte: 25 van de 30 (83%) respondenten weet ervan. Slechts 2 respondenten (7%) wisten daar niets van (3 x geen antwoord).

1-D De voorlichtingsbijeenkomst

Hierover is geen kennisvraag gesteld.

1-E De informatie in de wijkkrant

De informatie in de wijkkrant (het Molenbekertje) wordt goed gelezen:

- alle bewoners lezen het Molenbekertje altijd (26x) of regelmatig (4x);
- en alle bewoners lezen de informatie over buurtpreventie altijd (27x) of regelmatig (3x).

1-F Adviezen over inbraakpreventie

Op de vraag of men wist dat men aan de wijkcontactpersonen adviezen kon vragen, antwoorden 23 huishoudens (77%) 'ja' en 6 'nee' (20%) (geen antwoord: 1).

1-G De wijkcontactpersonen

Hierover is geen kennisvraag gesteld.

Concluderend kunnen we stellen dat het met de bekendheid van de diverse proefprojectonderdelen zeer goed gesteld is. De bekendheid varieert van 77% (adviezen inbraakpreventie) tot 97% (sticker).

5.2.2 De deelname aan de diverse proefprojectonderdelen

Nu zegt 'bekendheid' van de proefprojectonderdelen nog niet alles: de bedoeling is uiteindelijk dat de bewoners zelf actief meedoen met het proefproject. Een voorwaarde voor 'meedoen' is echter dat men weet dat het proefproject-onderdeel bestaat (bekendheid). Daarom geven we hieronder steeds twee percentages: 'meedoen' als percentage van de totale groep respondenten en als percentage van de respondenten die het onderdeel kennen.

We lopen het weer per onderdeel door.

2-A Melden van verdachte situaties/personen

Hierover werden 5 vragen gesteld:

- Heeft u/uw huishouden de verdachte situatie gemeld aan contactpersoon of politie?
- Zo nee, waarom niet gemeld?
- Hoe vaak heeft u iets gemeld?
- Heeft u de meldingskaart ooit zelf ingevuld?

Ook deze vragen zijn (door de eerder genoemde tikfout in de vragenlijst) jammer genoeg slechts beantwoord door 13 respondenten. In bijlage 4 (tabel 2) staat een overzicht van de antwoorden (gezien de zeer kleine aantallen is afgezien van percentages).

Uit de tabel blijkt dat 9 van de 12 huishoudens die het laatste halfjaar een verdachte situatie/persoon hebben opgemerkt ook iets gedaan hebben daarmee. Drie huishoudens deden niets.

Voorts blijkt dat men bij voorkeur naar de telefoon grijpt: 10 van de 12 meldingen gingen telefonisch. Voorts blijkt dat men het ongeveer even vaak via de contactpersoon meldde (5x) als direct aan de politie (7x).

Slechts 1 huishouden maakte daarbij gebruik van de meldingskaart.

2-B De sticker 'Attentie Buurtpreventie'

Hierover werd gevraagd:

- Heeft u de sticker geplakt?
- Zo ja, waar?
- Zo nee, waarom niet?

In bijlage 4 (tabel 3) staan de antwoorden.

Uit de tabel blijkt dat 90% van de huishoudens die de sticker kennen, de sticker ook opgeplakt heeft.

Meestal (19x) heeft men hem op meerdere plaatsen geplakt.

2-C Merken van waardevolle goederen

Hierover is gevraagd:

- Heeft u meegedaan aan dit onderdeel?
- Zo ja, welke spullen heeft u gemerkt?
- Zo ja, welke onderdelen van de koffer heeft u gebruikt?
- Zo ja, heeft u de bijgevoegde registratie kaart ingevuld?
- Als u niet heeft meegedaan: waarom niet?

Uit tabel 4 in bijlage 4 blijkt dat 40% van degenen die op de hoogte zijn van de beschikbaarheid van de merkkoffer, daar gebruik van heeft gemaakt.

Zowel het type gemerkte spullen als de gebruikte onderdelen van de merkkoffer is zeer gemengd.

Zeer opmerkelijk is dat de helft van de 'niet-merkers' blijkbaar verwacht dat de contactpersoon aan de deur komt met de merkkoffer. Een misverstand dat ons inziens snel rechtgezet moet worden.

2-D De voorlichtingsbijeenkomst

De voorlichtingsbijeenkomst is bijgewoond door 16 van de 30 huishoudens (53%), 47% is er niet bij geweest.

De film die toen gedraaid werd, weet 85% van de bezoekers zich nog te herinneren.

2-E Informatie in de wijkkrant

Hierover is geen aparte deelnamevraag gesteld. Zoals bij 1-E bleek, lezen 27 van de 30 huishoudens (90%) de informatie altijd of regelmatig.

2-F Adviezen over inbraakpreventie

Hierover werd gevraagd:

- Heeft u adviezen ingewonnen?
- Zo ja, bij wie?
- Zo ja, waarover ging het advies?
- Heeft u de adviezen opgevolgd?
- Als u geen adviezen hebt ingewonnen: waarom niet?

Uit tabel 5 (bijlage 4) blijkt dat ruim de helft van de huishoudens adviezen heeft ingewonnen over inbraakpreventie, meestal over hang- en sluitwerk (10x) en buitenverlichting (4x).

De helft van de adviesinwinners is daarvoor naar een wijkcontactpersoon gestapt, de andere helft is verdeeld over politie en beveiligingsbedrijven.

Enkel en enkele hebben bij meerdere instanties advies gevraagd. Bijna iedereen heeft de adviezen -in elk geval deels- opgevolgd. Van degenen die geen advies hebben ingewonnen ziet ruim de helft geen aanleiding.

2-G De wijkcontactpersonen

Hierover is gevraagd:

- Heeft u/uw huishouden wel eens contact gehad met een wijkcontactpersoon?
- Zo ja, hoe vaak?
- Zo ja, van wie ging het initiatief uit?
- Zo ja, waar ging het contact over?
- Indien geen contact: waarom niet?

De antwoorden staan in tabel 6 (bijlage 4).

Bijna de helft van de huishoudens heeft minstens 1 x contact gehad met een wijkcontactpersoon. In het totaal gaat het om 23 contacten, waarbij 21 keer het initiatief uitging van de respondenten zelf. Twee respondenten konden de vraag niet goed beantwoorden omdat zij informeel of formeel veel contact hebben met een of meer wijkcontactpersonen.

De inhoud van de contacten heeft vooral betrekking op het melden van verdachte situaties en het merken van goederen. Het aantal gemelde contacten in verband met inbraakpreventieve adviezen (4) klopt niet met het eerder (zie tabel 5) opgegeven aantal contacten hierover (namelijk 8). Wellicht is een aantal respondenten vergeten dit onderdeel hier (weer) op te geven. Overigens blijkt hier dat 1 huishouden niet op de hoogte is van het bestaan van de wijkcontactpersonen.

5.2.3 Hebben degenen die wel/niet meedoen bepaalde typerende kenmerken?

Om een antwoord te kunnen geven op deze vraag, hebben we op een rijtje gezet aan hoeveel onderdelen de respondenten deelnemen. Zoals uit het voorgaande bleek is de deelname aan 'sticker plakken' en 'lezen informatie buurtpreventie in wijkblad' bijna 100%. De meeste respondenten nemen dus deel aan minstens 2 (van de 7) onderdelen.

De verdeling van de hele respondentengroep ziet er als volgt uit:

aantal onderdelen waaraan men heeft meegedaan	1-2	3-4	5-7	totaal
aantal respondenten	6	12	12	30
gemiddelde: 4,0 (is gemiddeld aantal onderdelen waaraan de respondenten deelnemen)				

Vervolgens kunnen we dit uitsplitsen naar sociaal-demografische kenmerken. Dat is in de volgende tabel gedaan.

Tabel 3: projectdeelname en persoonskenmerken

	Aantal respon- denten	Aantal onderdelen waaraan men heeft meegedaan			Gemiddeld aantal onder- delen waaraan menmeedoet
		1-2	3-4	5-7	
Leeftijd:					
20-50	11	1	4	6	4.6
51-65	7	2	3	2	3.7
65 ⁺	12	3	5	4	3.7
	<u>20</u>	<u>6</u>	<u>12</u>	<u>12</u>	
Geslacht:					
man	17	3	10	4	3.6
vrouw	13	3	2	8	4.5
	<u>30</u>	<u>6</u>	<u>12</u>	<u>12</u>	
Woonvorm:					
alleenstaand	8	4	2	2	3.0
samenl.vorm	22	2	10	10	4.4
	<u>30</u>	<u>6</u>	<u>12</u>	<u>12</u>	
Koop/huur:					
koopwoning	25	5	9	11	3.8
huurwoning	5	1	3	1	3.4
	<u>30</u>	<u>6</u>	<u>12</u>	<u>12</u>	

Uit de tabel blijkt dat bepaalde groepen (gemiddeld genomen) aan meer onderdelen van het proefproject deelnemen dan anderen, namelijk:

- 'jongeren' (20-50 jaar)
- vrouwen (met name een groep van 8 vrouwen die aan alles meedoet)
- mensen die in een gezin/samenlevingsvorm wonen.

Tussen bezitters van koopwoningen en huurders is weinig verschil te zien*.

*= We kunnen nu ook de vragen beantwoorden die we ons in paragraaf 5.1 gesteld hadden. Deze vragen hadden betrekking op de representativiteit van de steekproef.

1. Jongeren (20-30) en ouderen (65+).

De categorie mensen van 65 jaar en ouder is oververtegenwoordigd in de steekproef. Als we kijken naar de mate van deelname van deze (oudere) groep aan het proefproject (gemiddelde: 3.7), dan valt deze ietwat onder het gemiddelde van de totale groep (namelijk 4.0).

2. Woningeigenaren versus huurders

Er is geen verschil van belang in mate van deelname aan het proefproject door woningeigenaren versus huurders. Het feit dat de groep woningeigenaren oververtegenwoordigd is geeft dus geen vertekening in de resultaten wat mate van deelname betreft.

5.2.4 Het oordeel over de proefprojectonderdelen

4-A Het melden van verdachte situaties/personen

Hier is gevraagd naar het oordeel over de meldingskaart:

- Is de kaart duidelijk?
- Is de kaart makkelijk in het gebruik?

De antwoorden staan in tabel 7 (bijlage 4). De aantallen zijn eigenlijk te klein om uitspraken te kunnen doen. De respondenten die de vragen beantwoorden waren meestal wel tevreden.

4-B Sticker 'Attentie Buurtpreventie'

Hierover is geen oordeelsvraag gesteld.

4-C Het merken van waardevolle goederen

Ook hier is geen oordeelsvraag gesteld.

4-D Voorlichtingsbijeenkomst

Hier is gevraagd over:

- De vertoonde film
- De presentatie van gegevens uit de bewonersenquête: zinvol?
- De discussie achteraf
- Was uw mening over Buurtpreventie veranderd na de bijeenkomst?
- Is het zinvol om in de toekomst nogmaals een bijeenkomst te houden?

Zie tabel 8 in bijlage 4 voor een overzicht van de gegeven antwoorden.

Ook hier kampen we weer met kleine aantallen antwoorden. De meeste respondenten zijn redelijk te spreken over de bijeenkomst, maar op 1 respondent had de bijeenkomst een negatief effect. Niet iedereen vond de discussie zinvol omdat bepaalde bewoners naar hun idee teveel aan het woord waren, waardoor anderen hun ei niet kwijt konden.

4-E Informatie in de wijkkrant

Gevraagd is of men de informatie over Buurtpreventie in het wijkblad informatief, boeiend en begrijpelijk vond (zie tabel 9 in bijlage 4).

De overgrote meerderheid van de respondenten vinden de informatie in het wijkblad informatief en begrijpelijk.

Erg boeiend wordt het -door de helft van de bewoners- niet gevonden.

Een aantal respondenten plaatste opmerkingen bij dit onderdeel:

- meer concrete informatie van de politie over eventuele inbraken in de wijk (2x)*;
- meer politie informatie over op welke tijdstippen de meeste inbraken plaatsvinden;
- meer concrete ervaringen in het buurtpreventie-experiment (2x).

*- De behoefte aan meer informatie van politiezijde over de werkelijk plaatsvindende inbraken in de wijk kwam ook sterk in de groepsdiscussies naar voren.

4-F Adviezen over inbraakpreventie

Gevraagd werd:

- Vond u de gegeven adviezen nuttig?

We hebben de antwoorden (zie tabel 10, bijlage 4) opgesplitst naar adviesbron.

Over het algemeen is men tevreden over de gegeven adviezen.

Meestal vond men de adviezen nuttig, waarna men de adviezen geheel of gedeeltelijk opvolgde.

Eén respondent ging alleen te rade bij een beveiligingsbedrijf en kwam daar ontevreden vandaan: 'beveiliging is schrikbarend kostbaar, de handel maakt misbruik van de situatie'.

4-G De wijkcontactpersonen

Gevraagd is hoe prettig en deskundig men het optreden van de wijkcontactpersoon (met wie men contact had gehad) vond.

Uit tabel 11 (bijlage 4) blijkt, dat men over het algemeen goed te spreken is over het optreden van de wijkcontactpersonen. Een respondent merkt op dat men meer informatie zou moeten verschaffen over de werkzaamheden van de wijkcontactpersonen.

Concluderend

De mening van de respondenten over de diverse onderdelen van het proefproject is overwegend positief.

Doordat we de oordeelsvragen alleen konden stellen aan degenen die actief deelnamen aan het betreffende onderdeel, hebben we hier en daar te kampen met vrij weinig oordelen. Bovendien onthield een deel van deze groep respondenten die wel aan de betreffende activiteit deelnamen zich ook nog van een mening. Daarom moet men voorzichtig zijn met het trekken van al te verstrekkende conclusies uit dit deel.

Er kan worden gesteld dat de respondenten over het algemeen tevreden lijken over de activiteiten waaraan zij hebben deelgenomen.

Het onderdeel 'informatie over buurtpreventie in het wijkblad' ontlokte de meeste suggesties voor verbetering, die voornamelijk te maken hadden met de behoefte aan meer concrete informatie over het proefproject zelf en (met name) over inbraken in de buurt.

Voorts zou de informatie wellicht wat smeufiger (boeiender) gepresenteerd kunnen worden.

5.2.5 Heeft het proefproject effecten op (de sfeer in) de buurt?

We hebben hier gevraagd:

- Of men afspraken maakt met burens om op elkaars huis te letten bij langdurige afwezigheid;
- Of men sinds de start van het proefproject vaker contact heeft met de burens of andere buurtbewoners;
- Of sinds de start van het proefproject dit contact beter of slechter is geworden;
- Of men sinds de start van het proefproject de politie vaker in de buurt ziet surveilleren.

Tot slot is gevraagd of men nog suggesties heeft om het Buurtpreventieproject (nog) beter te laten lopen. De antwoorden zijn te vinden in tabel 12 (bijlage 4). Een zeer groot deel van de respondenten maakte altijd al afspraken bij langduriger afwezigheid, dus op dat terrein valt voor het buurtpreventieproject weinig winst te boeken. Opmerkelijk is, dat bijna de helft van de respondenten zegt sinds de start van het proefproject vaker contact te hebben met burens/buurtgenoten terwijl (slechts) 17% zegt dat het contact beter is geworden. Meestal zegt men dat het contact hetzelfde is gebleven. Eén bewoner meldt dat zijn contact met burens verslechterd is. Over de vraag of de politie vaker te zien is in de buurt lopen de meningen sterk uiteen. De grootste groep (40%) is van mening dat de intensiviteit van de surveillance hetzelfde is gebleven en vrij veel mensen durfden het niet te beoordelen (30%).

Voorts is gevraagd welke mogelijk verbeteringen er in het proefproject worden aangebracht. We vatten de suggesties hier kort samen (de meeste punten komen terug in het verslag van de groepsdiscussie).

Verbeteringen in/aan de buurt (fysiek):

- betere verlichting van de openbare weg (4x genoemd);
- afsluiten doorgang 's Gravenmolenpad-Vosdijk*' (4x);
- een voetbalveld voor de jeugd (1x).

Ten aanzien van de proefprojectuitvoering:

- betere terugkoppeling van meldingen zodat bewoners weten wat er met hun melding is gebeurd (2x);
- wachtlopen door buurtbewoners (1x);
- propageren dat bewoners buitenverlichting aanbrengen (1x);
- intensievere surveillance door de politie (3x);
- aanpakken van dealers in het park (1x).

Tot slot konden de respondenten het gehele buurtpreventieproject een rapportcijfer van 1 (zeer slecht) tot 10 (uitmuntend) geven. Het rapport ziet er als volgt uit:

Cijfer:	Aantal:	
6	2	
7	13	Gemiddeld: 7,3
8	10	
geen antwoord	5	

5.3 Bekendheid, deelname en oordeel naast elkaar gezet

In de onderstaande tabellen hebben we de gegevens die in de paragrafen 5.2.1 tot en met 5.2.3 zijn besproken, naast elkaar gezet. Bij het eerste proefprojectonderdeel hebben we een onderscheid gemaakt tussen het melden van verdachte situaties in het algemeen en het gebruik van de meldkaart.

*- Dit is een oud punt: het is de enige toegang aan de noord-oostelijke zijde van de wijk, waardoor er een 'doorgaand verkeer'-route ontstaat voor mensen van buiten de wijk.

In tabel 4 staan de absolute aantallen vermeld. De antwoorden zijn onderverdeeld in '+' en '-'.

Een '+' betekent: wel bekend, doet men wel aan mee, beoordeelt men positief.

Een '-' betekent: niet bekend, doet men niet aan mee, beoordeelt men negatief.

Bij het onderdeel 'oordeel' werden soms meerdere vragen gesteld. In dat geval zijn de aantallen positieve en negatieve antwoorden gemiddeld, waarbij tussen haakjes vermeld staat om hoeveel oordeelsvragen het gaat.

De aantallen mensen die geen of een ander antwoord gaven zijn in dit overzicht weggelaten.

Tabel 4: Bekendheid, deelname en oordeel: absolute aantallen

Onderdeel	Bekendheid		Deelname		Oordeel	
	+	-	+	-	+	-
A. Melden verdachte situatie	n.v.t.		9	3	n.v.t.	
A. Meldkaart	12	1	1	12	7	0,3 (3)
B. Sticker	29	1	26	3	n.v.t.	
C. Merken	25	5	10	14	n.v.t.	
D. Bijeenkomst	n.v.t.		16	14	8,1	1,4 (5)
E. Wijkblad	30	-	30	-	22,7	7 (3)*
F. Adviezen	23	6	16	13	15	2 *
G. Wijkcontactpersonen	n.v.t.		14	16	12	1 (2)*

*= 'Soms' en 'nooit' zijn samengevoegd in de '-' categorie.

In de tabel 5 zijn de antwoorden weergegeven als percentages. De absolute aantallen over **deelname** en **oordeel** zijn gepercenteerd op het aantal mensen die de vraag beantwoord hebben. Uiteraard werd alleen naar deelname gevraagd aan de mensen die het proefprojectonderdeel kenden. Vervolgens werd alleen een oordeel gevraagd aan de mensen die aan dat onderdeel deelnamen. In de kolom oordeel zijn weer gemiddelde percentages berekend, als er sprake was van meerdere oordeels-vragen.

Tabel 5: Bekendheid, deelname en oordeel: percentages

Onderdeel	Bekendheid		Deelname		Oordeel	
	+	-	+	-	+	-
A. Melden verdachte situatie	n.v.t.		75	25	n.v.t.	
A. Meldkaart	92	8	8	92	81	4
B. Sticker	97	3	90	10	n.v.t.	
C. Merken	83	17	40	56	n.v.t.	
D. Bijeenkomst	n.v.t.		53	47	72	15
E. Wijkblad	100	-	100	-	76	23
F. Adviezen	77	20	55	45	88	12
G. Wijkcontactpersonen	n.v.t.		47	53	86	7

De tabel met percentages kunnen we verder vereenvoudigen door per aspect (bekendheid/deelname/oordeel) een bepaalde ondergrens vast te stellen.

Komt het percentage boven deze grens dan noemen we dat aspect positief (+), zit het eronder dan noemen we het negatief (-). Het vaststellen van grenzen is uiteraard een subjectieve zaak.

De onderzoekers zijn uitgegaan van de volgende grenzen:

Bekendheid:

grens op 75%, dat wil zeggen minstens driekwart van de onderzochte bewoners kent het onderdeel.

Deelname:

grens op 50%, de helft van de bewoners -die het onderdeel kent- doet eraan mee.

Oordeel:

75%, minstens driekwart van de deelnemers beoordeelt het onderdeel positief.

Dit zijn -zeker voor een proefproject dat pas drie maanden liep op het moment van het onderzoek- behoorlijk hoog gestelde grenzen. Het doel van deze grenzen is niet om tot een eindoordeel te komen (daarvoor is het nog veel te vroeg), maar om uit te kunnen maken welke proefprojectonderdelen eventueel meer aandacht behoeven. Dat kan liggen op het vlak van meer bekendheid geven aan en/of zorgen dat de deelname aan het onderdeel groter wordt en/of het bijstellen van bepaalde aspecten van een onderdeel.

In het kader van dit eventuele bijstellen zijn de streefgetallen (de hierboven genoemde percentages) vrij hoog genomen.

Tabel 6: Bekendheid, deelname en oordeel beoordeeld aan de hand van streefgetallen

Onderdeel	Bekendheid (grens: 75%)	Deelname (grens: 50%)	Oordeel* (grens: 75%)
A. Melden verdachte situatie	n.v.t.	+	n.v.t.
A. Meldkaart	+	-	++-
B. Sticker	+	-	n.v.t.
C. Merken	+	-	n.v.t.
D. Bijeenkomst	n.v.t.	+	+++--
E. Wijkblad	+	+	++-
F. Adviezen	+	+	+
G. Wijkcontactpersonen	n.v.t.	-	+

Uit de tabel komt een overwegend positief (tot zeer positief) beeld naar voren.

Uitgaande van de gestelde (hoge) streefgetallen zou aan de volgende zaken nog wat verbeterd kunnen worden.

Het gebruik van de meldkaart: zoals ook uit de interviews met de wijkcontactpersonen bleek (zie paragraaf 6), wordt de meldkaart nog weinig gebruikt. Bewoners grijpen liever naar de telefoon of gaan langs bij een van de wijkcontactpersonen. Uit de oordeelsvragen blijkt, dat de duidelijkheid van de kaart mogelijk te wensen over laat.

*- In geval van meerdere oordeelsvragen, is per vraag de uitkomst weergegeven. Daarom staan er soms meerdere '+' en '-' tekens.

Ook het gebruik van de merkkoffer zou enige verbetering behoeven. Hoewel de meeste bewoners weten dat de koffer er is, heeft lang niet iedereen er gebruik van gemaakt. Waarschijnlijk hangt dit samen met het (bij 7 van de onderzochte bewoners levende) misverstand, dat de wijkcontactpersoon zelf aan de deur komt met de merkkoffer. Men wacht dus af.

De voorlichtingsbijeenkomst werd niet onverdeeld positief beoordeeld. Enkele bewoners vonden dat de film niet goed duidelijk maakte wat buurtpreventie inhoudt. Daarnaast vonden enkelen het discussiedeel niet zo zinvol, voornamelijk omdat dit gedomineerd werd door enkele wijkbewoners. Tweederde van de bewoners vindt het echter wel zinvol om in de toekomst nogmaals een dergelijke bijeenkomst te houden.

De informatie in het wijkblad wordt zeer goed gelezen, men vindt de informatie begrijpelijk en informatief maar niet altijd even boeiend. De presentatie zou dus wat bijgesteld moeten worden.

De gestelde deelnamegrens van 50% is wellicht wat erg hoog gegrepen wat betreft het contact met de wijkcontactpersonen. Houden we deze grens toch aan, dan kan men stellen dat men (verder) moet werken aan het stimuleren van wijkbewoners om in contact te treden met de wijkcontactpersonen.

5.4 De groepsdiscussies van de wijkbewoners

Hieronder volgt een kort verslag van de twee groepsdiscussies die volgden op het invullen van de vragenlijst. De twee discussies zijn daarbij samen genomen en ingedeeld op de thema's die (spontaan) aan de orde kwamen.

Aanwezig:

35 buurtbewoners (1e avond: 19, 2e avond: 16), een wijkcontactpersoon, de ambtenaar Voorkoming Misdrijven, een medewerker van RBVM Gelderland-Oost en twee medewerkers van Bureau Criminaliteitspreventie.

Meldingskaarten

Een bewoner doet de suggestie aan de andere bewoners de kaart toch vooral goed te lezen. Als men dan een verdachte situatie tegenkomt weet men waar men op moet letten. Sommige bewoners zeggen het moeilijk te vinden alle vragen op de meldingskaart te beantwoorden. De vertegenwoordiger van de politie antwoordt hierop dat het belangrijk is de kaart zo volledig mogelijk in te vullen. Hij benadrukt verder dat de bewoners niet moeten aarzelen de kaart in te leveren ook al zijn de gegevens niet volledig ingevuld. De suggestie wordt gedaan om meer open ruimte voor notities op de kaart te creëren.

Verder dient de terugkoppeling beter geregeld te worden: men wil graag weten wat er met de meldingen gebeurt. Terugkoppeling enerzijds aan de melder zelf, anderzijds maandelijks via het wijkblad (Molenbekertje). Men wil graag meer concrete informatie over de gebeurtenissen in de buurt.

Politie of contactpersoon?

Het is een aantal bewoners niet duidelijk wanneer men de politie in moet schakelen en wanneer de wijkcontactpersoon. Een onderscheid zou moeten zijn dat men bij urgente situaties ('op heterdaad') de politie belt en bij minder urgente situaties de contactpersoon. Een aantal bewoners zegt het moeilijk te vinden om bijvoorbeeld 's avonds laat de contactpersoon lastig te vallen. De wijkcontactpersoon stelt dat men hem ten alle tijden kan bellen. Zowel de politiefunctionaris als de contactpersoon zijn van mening dat men beter 10 keer te veel kan bellen dan 1 keer te weinig.

Ervaringen met de politie

De ervaringen van de bewoners met de politie zijn nogal verschillend. Een aantal bewoners heeft zeer positieve ervaringen, de politie stond na een telefoontje binnen vijf minuten op de stoep. Anderen hebben nogal negatieve ervaringen, serieuze bellers werden afgescheept door de meldkamer. De politiefunctionaris stimuleert de bewoners vooral te blijven bellen. Op iedere melding wordt in principe gereageerd. Het is echter afhankelijk van de situatie op dat moment hoe snel de politie kan reageren. Met name 's avonds en 's nachts is er weinig personeel beschikbaar: een ernstig verkeersongeval of een messengevecht hebben dan ~~natuurlijk~~ een hogere prioriteit dan het rondscharrelen van een verdacht persoon. Verder merkt de politiefunctionaris op dat de politie vaak (en zeker 's nachts) in burger naar de verdachte plaats gaat. Zo kunnen bellers het idee hebben dat er niet op hun telefoontje gereageerd wordt (omdat ze geen politiewagen zien) terwijl dit wel degelijk het geval is.

Surveillance door de politie

Een aantal bewoners heeft het idee dat de politie na de start van het buurtpreventie-experiment minder vaak surveilleert. De politiefunctionaris onderstreept dat dit zeker niet het geval is. Integendeel: afgesproken is dat de politie juist meer surveilleert ten tijde van het experiment. Dat dit niet altijd even zichtbaar is voor de bewoners komt voort uit het feit dat er veelvuldig in burger gesurveilleerd wordt. De politie in burger heeft ook enige verwarring teweeg gebracht: enkele keren hebben bewoners 'ongure' types gevolgd die later politie-agenten in burger bleken te zijn!!

Verlichting

Een bewoner merkt op dat het moeilijk is om verdachte situaties te melden, in verband met de slechte straatverlichting in de buurt. De lampen branden na een bepaalde tijd (19.00 uur) op halve kracht. De politiefunctionaris vertelt dat er geld is aangevraagd om meer verlichting in (onder andere) het park aan te brengen en om de huidige palen te vervangen door zuiniger exemplaren, zodat voor hetzelfde geld meer licht op straat komt. De subsidie-aanvraag ligt op het moment van de discussie in Den Haag. Verder wordt gevraagd of buitenverlichting een inbraakpreventieve werking heeft. De politie bevestigt dit.

Stickers

Beide avonden wordt er opgemerkt dat er weinig stickers (buurtpreventie) te zien zijn in de wijk. Men stelt voor om de hoofdcommissaris een brief te laten schrijven, waarin het belang van het plakken van de stickers benadrukt wordt.

Eerste effecten buurtpreventie-experiment

De bewoners vragen aan de politie of er al effecten te melden zijn. Op dit moment zijn er nog geen harde gegevens voorhanden, de indruk bestaat dat het aantal inbraken is afgenomen. De film over buurtpreventie die op de voorlichtingsbijeenkomst vertoond werd suggereert een verbroederingsgevoel. Een bewoner vraagt of de andere bewoners dit ook zelf constateren. De meeste bewoners antwoorden bevestigend. Vooral in de vakantieperiodes ziet men daar de effecten van: er wordt wederzijds op elkaars huis gepast.

Psychische begeleiding na inbraak

Een bewoner stelt aan de orde dat enige psychische begeleiding na een inbraak zeer wenselijk is. De contactpersoon weet iets over slachtofferhulp. Verder kan hij/zij iemand adressen en telefoonnummers geven voor verdergaande hulp.

Vosdijk

Er gaan stemmen op om de Vosdijk* af te sluiten. Dit punt is al vaker (vóór het proefproject) aan de orde geweest. Afsluiting stuit af op het feit dat met name scholieren deze route gebruiken om van huis naar school te komen. Bij afsluiting zouden zij een grote omweg moeten maken. Voorgesteld wordt om dit in de Werkgroep Buurtpreventie (weer) aan de orde te stellen. Verder wordt gezegd dat sommige automobilisten met zeer hoge snelheid over de Vosdijk racen. Het is zinvol om dit aan de politie te melden, er kunnen dan snelheidscontroles gehouden worden.

Continuïteit buurtpreventie

Gevraagd wordt of het buurtpreventie-experiment stopt en zo ja, wanneer. De wetenschappelijke begeleiding houdt inderdaad op een gegeven moment op, aan de buurtpreventie hoeft natuurlijk nooit een einde te komen.

Molenbekertje

Tot slot werd er door de bewoners een compliment gemaakt over dit wijkblad.

*- Bij Vosdijk is de enige toegang aan de noord-oostelijke zijde van de wijk (onder de spoorlijn door). Hierdoor ontstaat een 'doorgaande route' voor mensen van buiten de wijk (zie ook paragraaf // beschrijving van de wijk).

6 DE INTERVIEWS MET CONTACTPERSONEN

De zes gevoerde interviews zijn geïntegreerd tot één verhaal, dat is ingedeeld naar de diverse onderdelen van het proefproject.

6.1 Het melden van verdachte of ongewone situaties

De diverse contactpersonen hebben onderling nogal verschillende ervaringen met het melden. Twee contactpersonen hebben nog weinig meldingen binnen gekregen. Naar hun mening komt dit voort uit het feit dat ze beiden overdag werken en aan de rand van de buurt wonen: Volgens hen melden de mensen vooral bij één contactpersoon, een ouder iemand die alom in de buurt bekend is. Eén contactpersoon wijst het tevens aan zijn, relatief jonge, leeftijd dat er bij hem geen meldingen binnenkomen. De wijkbewoners zijn over het algemeen wat oudere mensen, die naar zijn mening liever bij een leeftijdsgenoot aankloppen. De meldingen komen dus vooral bij drie contactpersonen binnen. Bij één van beide contactpersonen komen de meldingen van een kleine groep alerte bewoners. Deze mensen melden vaak die situaties, waarvan ze twijfelen of die situatie wel ernstig genoeg is voor een melding aan de politie. De meest bekende contactpersoon krijgt meldingen uit de gehele buurt. Over het algemeen kan er een drempelvrees richting politie geconstateerd worden: bewoners vinden het moeilijk om de politie te bellen óók in geval van urgente situaties.

In totaal hebben de wijkcontactpersonen ongeveer 17 meldingskaarten binnen gekregen en ongeveer 30 telefonische meldingen. Zoals ook uit de enquête bleek, melden de meeste bewoners verdachte situaties mondeling (telefonisch of langskomen) aan de contactpersonen.

De reactie van de contactpersoon op een melding is afhankelijk van de situatie. Men vult alsnog een meldingskaart in en/of men belt de politie en/of men gaat zelf een kijkje nemen.

Op de vraag of de meldingen toe- of afnemen sinds de start van het proefproject zijn de antwoorden uiteenlopend. Twee contactpersonen zien geen duidelijke ontwikkeling. Eén contactpersoon constateert een afname, een reden hiervoor zou volgens hem kunnen zijn dat het bekend is dat er een buurtextperiment gaande is, waardoor potentiële daders afgeschrikt worden.

Een andere contactpersoon krijgt de laatste twee maanden meer meldingen binnen, mogelijk omdat hij aan het begin van het proefproject nog weinig mensen kende, de laatste tijd is dat sterk toegenomen.

Het zijn steeds andere buurtbewoners die situaties melden. Door het geringe aantal meldingen is het niet mogelijk om vast te stellen of er bepaalde groepen of typen mensen zijn die wel of juist niet melden.

Volgens enkele contactpersonen lijkt de groep oudere, alleenstaande vrouwen wel iets vaker situaties te melden. Bij de enige vrouwelijke contactpersoon bellen veelal wat angstige buurtbewoners, die extra aandacht willen. Sommige buurtbewoners denken dat zij een soort maatschappelijk werkster is. Bij haar worden vaak de wat 'onbenulliger' zaken gemeld. Achter dergelijke meldingen gaan echter vaak grote angstgevoelens schuil.

Over het algemeen kan gezegd worden dat de buurtbewoners niet precies weten welke situaties ze aan de contactpersonen door kunnen geven.

Situaties die zoal gemeld zijn:

- verdachte personen, zoals schoorsteenvegers, scharenslijpers, groepen jongeren (bijvoorbeeld een groep jongens die op de kinderspeelplaats met lange stokken waaraan messen gebonden zijn zwaaien, of jongeren die zich schuldig maken aan vandalisme), onbekende figuren op het achterpad of onguere types.
- verdachte auto's, waaronder auto's die op zoek lijken naar een inbraakobject; auto's met een Duits kenteken die in de buurt geparkeerd worden door junks die in een aangrenzende buurt komen 'scoren'.

Jongere bewoners lijken over het algemeen goed met de meldingskaart overweg te kunnen. Oudere buurtbewoners hebben nogal eens problemen. Sommige vinden dat er te veel (details) gevraagd worden. Doordat men niet alle gegevens precies weet, vindt men het moeilijk om iets op te schrijven: het ligt dan ook meteen zo vast en men weet het niet zeker ... Gevolg is dat de meeste kaarten niet volledig ingevuld worden, maar ook dat een aantal mensen geheel afziet van het invullen van de kaart omdat ze niet op alle vragen een antwoord weten. Ook zijn er buurtbewoners die van mening zijn dat er te weinig op de kaart kan en er een briefje aan toevoegen. Anderzijds kunnen de vragen en voorbeelden op de kaart de mensen bewust maken van waar ze op moeten letten als ze een verdachte persoon of situatie zien.

De snelheid waarmee meldingen doorgegeven worden aan de politie is afhankelijk van de aard van de meldingen.

In urgente gevallen wordt onmiddellijk de politie gebeld, één contactpersoon belt ook wel de voorzitter van de wijkraad om eerst te overleggen. De mensen in de meldkamer van de politie zijn goed op de hoogte van de situatie in Molenbeke, ze reageren alert. Bij meldingen via de receptioniste wordt men wel eens afgescheept. In mindere urgente gevallen wordt de meldingskaart later doorgegeven aan de politie.

Terugmelding over de verdere afhandeling van de meldingen aan de bewoners of de contactpersonen blijft tot nu toe achterwege. Voor de bewoners is een melding aan de politie veelal heel belangrijk, gezien de hoge drempel om iets te melden. Het is dan ook zeer teleurstellend als er geen (zichtbare) reactie op de melding komt.

Suggesties voor verbetering:

De contactpersonen zijn van mening dat de meldingskaart én eenvoudiger (minder gedetailleerd) én overzichtelijker (betere lay-out) moet worden. Verder is het wenselijk dat de terugkoppeling beter gaat functioneren.

Tevens acht men het ook zinvol dat de politie een (maandelijks) overzicht geeft van alle handelingen ten behoeve van Molenbeke (dat wil zeggen aantal en aard van de assistentieverzoeken van bewoners, overzicht aantal inbraken, surveillance). Deze gegevens zou men in het Molenbekertje (de wijkkrant) kunnen opnemen.

Tot slot wordt opgemerkt dat meer bewoners moeten gaan melden en dat men sneller moet melden, niet na enkele uren (of zelfs dagen) wachten. Via het Molenbekertje en/of tijdens een wijkavond kunnen bewoners nogmaals opgeroepen worden om verdachte situaties te melden. Aan de hand van een aantal concrete voorbeelden van meldingen kan de buurtbewoners duidelijker worden gemaakt in wat voor soort situaties het zinnig is om te melden*.

6.2 Stickers

Het plakken van de stickers verloopt redelijk, een grove schatting is dat ongeveer de helft van de bewoners de stickers opgeplakt heeft.

Redenen om niet te plakken zijn:

- Bang om inbrekers te provoceren (je laat zien dat je iets te verbergen hebt).
- Bang dat hun privacy wordt aangetast. Door openlijk mee te doen met de buurtpreventie vreest men dat men meer in het 'buurtcircuit' getrokken wordt dan men zelf wil. Dit speelt vooral bij de jongere gezinnen.
- Men vindt het niet nodig.
- Men wil zichzelf, na de negatieve ervaringen uit de tweede Wereldoorlog, geen 'etiketten' opplakken.

Via het Molenbekertje probeert men het plakken van stickers te bevorderen. De primaire functie van de sticker is het versterken van het gevoel van saamhorigheid, solidariteit. Dat wil zeggen laten zien dat je ook mee doet.

6.3 Het merken van waardevolle goederen

Het merken van goederen is ongeveer in april gestart. Uit de eerste enquête bleek dat 53% van de bewoners zijn spullen wilde merken. Tot nu toe hebben slechts zo'n 35 (9% van de huishoudens) mensen gebruik gemaakt van de merkkoffers. Dit onderdeel komt dus langzaam op gang. De meeste mensen hebben de koffer ongeveer één week in huis. De verwachte run op de koffer voor de zomervakantie is (tot half juni) uitgebleven**.

*= Ook uit de groepsdiscussies bleek, dat bewoners moeite hebben te bepalen welke situaties aan wie (politie/contactpersoon) gemeld moeten worden.

**= Overigens merkt een wijkcontactpersoon op, dat naar zijn indruk de buurtbewoners die de koffer in huis hebben de koffer regelmatig uitlenen aan burens of andere buurtgenoten. Het werkelijk gebruik van de merkkoffer ligt dus hoger dan het hier opgegeven aantal.

Van degenen die gebruik hebben gemaakt van de koffer, hebben er 31 zelf gemerkt. In 4 gevallen heeft de wijkcontactpersoon spullen voor die betreffende bewoners gemerkt.

De reacties op de merkkoffer zijn overwegend positief. De buurtbewoners zijn dankbaar dat ze de koffer mogen gebruiken. De koffer is volledig en goed te hanteren. Sommigen schrikt de koffer ook af, men denkt dat men technisch goed onderlegd moet zijn om te kunnen merken. De contactpersonen bieden dan aan om te komen helpen of geven een duidelijke instructie. Buurtbewoners die zelf de merkkoffer hebben gebruikt hebben geen problemen ondervonden.

De onderdelen van de merkkoffer die volgens de contactpersonen het meest gebruikt worden zijn:

- de UV-pen;
- de graveerpennen;
- stickers ('dit voorwerp is gemerkt');
- electrisch graveerapparaat;
- onuitwisbare inktpen (voor kleding en schoeisel scholieren).

Er doen zich dankzij de goede instructie geen problemen voor tijdens het merken. Wel neemt het veel tijd in beslag als je het goed wil doen.

Een aantal buurtbewoners hadden de indruk dat je het geschreevene met de onzichtbare stift er zo af kon vegen. De contactpersoon heeft uitgelegd dat het eerst moet drogen en dat je het er dan niet zomaar af kan halen.

De contactpersonen hebben geen idee of er bepaalde spullen zijn die men niet wil merken. Een contactpersoon stelt dat hij zelf een aantal spullen niet gemerkt heeft uit angst voor beschadiging (zilver). Verder is het zo dat een aantal spullen moeilijk te merken zijn, zoals bijvoorbeeld sieraden. Een andere contactpersoon raadt de buurtbewoners af om antiek of porcelein te merken in verband met waardevermindering. Beter is het naar zijn mening om foto's van antieke spullen te maken.

Aangezien het merken nog niet zo lang geleden gestart is, is het moeilijk te zeggen welke bewoners wel of niet bereikt worden. Wel is het zo dat jonge gezinnen, waarvan beiden werken, er tot op dit moment nog niet de tijd voor vrij gemaakt hebben. Een andere mogelijke reden die genoemd wordt is dat deze gezinnen (nog) niet zoveel kostbaarheden hebben. Een aantal oudere mensen hebben het gevoel dat hun technische bekwaamheden onvoldoende zijn. Verder hebben een aantal buurtbewoners het idee dat bij hen niet ingebroken zal/kan worden. Deze mensen bewaken hun spullen zelf, onder andere door nauwelijks het huis te verlaten. Dit zijn vooral de wat meer wantrouwige types, die het liefst alles zelf regelen.

Een filmpje over het merken van goederen tijdens een wijkavond en/of een standje waarin iemand voordoet hoe het moet, zou mensen over de streep kunnen trekken. Belangrijk is dat er regelmatig aandacht aan besteed blijft worden. Verder zijn de contactpersonen bereid buurtbewoners die niet zelf kunnen merken te helpen.

6.4 Informatie over buurtpreventie in het wijkblad

Het wijkblad 'Het Molenbekertje' verschijnt 6 à 7 keer per jaar, als er voldoende relevante informatie is. De krant bestaat uit één A4-tje met op beide kanten tekst. De indruk bestaat dat de informatie uit het wijkblad zeer goed gelezen wordt. Men merkt dit aan de reacties van buurtbewoners. Verder is de respons op de in het blad aangekondigde activiteiten hoog. De voorzitter van de wijkraad, tevens eindredacteur, heeft het idee dat doordat de opzet en de regie van het blad zo dicht bij de belevingswereld van de buurtbewoners staat, het zo goed gelezen wordt. De simpele, zakelijke opzet wordt zeer op prijs gesteld. Hij krijgt veel reacties, zowel op straat als via de wijkraad.

Ook merkt men dat er actie ondernomen wordt naar aanleiding van de informatie in de wijkkrant. Bijvoorbeeld het aanbrengen van buitenverlichting achter het huis, het vragen van informatie over het (laten) beveiligen van hun huis en het melden van langdurige afwezigheid (bijvoorbeeld vakantie) aan de bureaus.

De rubriek over buurtpreventie wordt geschreven door de voorzitter van de wijkraad, de onderwerpen worden bepaald door het kernoverleg (politie en contactgroep), suggesties van de werkgroep worden meegenomen. De voorzitter van de wijkraad checkt de inhoud van de technische stukjes bij deskundigen. Mogelijke onderwerpen voor toekomstige afleveringen van het buurtblaadje zijn de verzekering en beveiliging van een huurhuis (in hoeverre dient de huisbaas de beveiliging te financieren).

6.5 Inbraakpreventieve adviezen

Met name in het begin van het experiment hebben nogal wat mensen hun huis (door een aannemer) laten beveiligen. Bij de contactpersonen zijn in totaal 13 verzoeken voor advies over hang- en sluitwerk binnengekomen. De advisering is veelal vrij simpel: de contactpersonen wijzen op overduidelijke zwakke plekken in de beveiliging en geven eenvoudige tips voor verbetering. Verder verwijst men buurtbewoners ook door naar een beveiligingsbedrijf. Desgevraagd wordt er een naam en adres genoemd van een goed bekend staand bedrijf.

6.6 Het werk van de wijkcontactpersonen

De contactpersonen vinden het werk wat ze doen nuttig, leerzaam en doeltreffend. De aanpak en dosering zijn goed (niet té fanatiek), al had voor sommige contactpersonen het tempo iets hoger mogen liggen. Ze zien duidelijk dat het experiment vruchten afwerpt.

Eén contactpersoon is van mening dat zijn eigen ideeën over criminaliteit en criminaliteitspreventie behoorlijk zijn veranderd, dat wil zeggen verder ontwikkeld.

De teamsamenstelling is uitstekend: een heterogeen gezelschap, een goede afspiegeling van de buurt. Ook de onderlinge samenwerking wordt als zeer positief ervaren.

Verder ervaren de contactpersonen de toegenomen contacten met de buurtbewoners als een positief (neven)effect. Eén contactpersoon, afkomstig uit een dorp, heeft zich in de stad altijd eenzaam gevoeld. Hij vindt het heel prettig om te werken aan een sterker gevoel van gemeenschappelijkheid in de buurt, 'net als vroeger'.

Het vergaderen en meedenken wordt door één contactpersoon als het leukste onderdeel ervaren. Verder is hij genuanceerder gaan denken over het politie-apparaat, hij heeft meer begrip gekregen voor het functioneren van de politiefunctionarissen. Een tegenvaller voor een aantal contactpersonen was, dat het proefproject traag op gang kwam. Het kost(te) veel tijd en moeite om andere buurtbewoners te motiveren om daadwerkelijk mee te doen met de buurtpreventie. De lauwheid van anderen is soms moeilijk te accepteren.

Eén contactpersoon merkt op dat het niet zinvol is om als contactpersoon jezelf de vraag te stellen of je iets leuk vindt of niet. Je doet het werk omdat je het zinnig vindt, dus ook minder prettige onderdelen horen er nu eenmaal bij. Als iemand een verdachte situatie meldt, moet je bijvoorbeeld niet gaan nadenken of je het nu leuk vindt of niet om op zondagavond in de regen erop uit te moeten gaan.

Informeel hebben de contactpersonen zeer regelmatig contact met de andere contactpersonen en de voorzitter van de wijkraad. Dat kan zijn voor het bespreken van mogelijke maatregelen bij problemen, maar ook om bij te praten en ervaringen uit te wisselen.

Hiernaast vergadert de Werkgroep buurtpreventie, één keer in de maand. Er wordt kort vergaderd aan de hand van een agenda. Hierin wordt onder andere de informatie van de kerngroep (het wekelijks overleg met de politie) en de politie teruggekoppeld aan de werkgroep. Tevens brengen de contactpersonen hun ervaringen tijdens de afgelopen periode in. Er doen zich bij deze contacten geen knelpunten voor. Het betreft een zeer gemotiveerde groep, die meestal op één lijn zit en elkaar (ook wat betreft deskundigheid) onderling aanvult.

Contacten met de politie

De ad-hoc contacten met de politie verlopen uitstekend. Als de contactpersonen een verdachte situatie melden, komt de politie onmiddellijk. Meldingen via de meldkamer verlopen weleens minder prettig, men wordt wel eens afgescheept.

Ook de wijkagent is nauw betrokken bij het hele gebeuren. Bij de meeste wijkactiviteiten is hij aanwezig. Eén contactpersoon merkt op dat de wijkagent 't liefst zou willen dat je hem in zijn vrije tijd ook nog belt. Het contact tijdens het maandelijks overleg met de politie verloopt ook naar aller tevredenheid. Men is enthousiast over de Hoofdinspecteur en de medewerkers van het (Regionaal) Bureau Voorkoming Misdrijven.

Af en toe verschillen de contactpersonen van mening met de politie, maar men komt daar altijd uit. Twee contactpersonen signaleren een knelpunt in het contact met de politie. Dit knelpunt behelst de belangentegenstelling tussen politie en wijkmensen. Bij de politie speelt mee dat ze wil 'scoren' met dit proefproject: "Wij hebben het eerste buurtpreventieproject in Nederland!!". Deze uiteenlopende belangen spelen ook rond dit onderdeel van het onderzoek: ze krijgen de indruk dat de politie te snel resultaten wil zien.

De politiefunctionarissen die direct bij het buurtpreventieproject betrokken zijn geven blijk van zeer veel aandacht voor het proefproject.

Dit blijkt ondermeer uit:

- het maandelijks overleg van de kerngroep;
 - de extra surveillance;
 - afspraken die duidelijk nagekomen worden;
 - de over het algemeen snelle reactie op een telefoontje.
- Wel heeft men moeite met de telefoniste/receptioniste. Het zou wenselijk zijn als de politie er intern zorg voor zou dragen dat ook deze mensen op de hoogte zijn van het experiment en meldingen uit Molenbeke niet terzijde schuiven.

In het kader van het buurtpreventieproject heeft men verder contact gehad met:

- de PEBREM, afdeling groenvoorzieningen over het snoeien van struiken;
- de GEWAB, over de openbare verlichting;
- de GG/GD, over de spuiten die heroïne-verslaafden achterlaten in het park.

Bij deze contacten doen zich geen problemen voor.

De contactpersonen vinden het moeilijk om aan te geven hoeveel tijd ze besteden aan het werk als contactpersonen. De werkzaamheden en hiermee samenhangend de schattingen lopen nogal uiteen, van ongeveer 7 uur tot 20 uur per maand. De voorzitter van de wijkraad besteedt ongeveer 20-25 uur aan zijn taken in het kader van het buurtpreventieproject.

Suggesties voor verbetering in het werk van de wijkcontactpersonen:

- Het creëren van een algemene ruimte, waar men één keer in de week spreekuur voor mensen met vragen of klachten kan houden. Dit is laagdrempeliger dan het aanbellen bij een contactpersoon thuis.
- Het organiseren van allerlei activiteiten in de buurt, waardoor de buurtbewoners onderling meer sociale contacten kunnen opbouwen. Voor de contactpersonen is het van belang dat er een vertrouwensbasis ontstaat tussen buurtbewoners en de contactpersonen. Het is dan mogelijk om op meer informele basis informatie te verschaffen.
- Een jongere contactpersoon signaleert dat de buurtbewoners hoofdzakelijk naar de oudere contactpersonen gaan met vragen of opmerkingen. Een oplossing hiervoor weet hij niet.
- Er moet veel aandacht besteed gaan worden aan het levend houden van het proefproject bij alle buurtbewoners. Zorgen dat het proefproject niet 'saai' wordt, door een creatieve aanpak die de mensen wakker schudt of houdt. Verder is het belangrijk dat de politie en de contactpersonen gemotiveerd blijven, ondermeer door een keer per maand te blijven vergaderen, ook als er geen problemen zijn.

6.7 Het buurtpreventieproefproject en de sfeer in de buurt

De contactpersonen zijn van mening dat de sfeer in de buurt verbeterd is sinds de start van het buurtpreventieproject: de sociale cohesie in de buurt worden door het proefproject versterkt. Verder hebben de contactpersonen veel meer mensen uit de buurt leren kennen.

De buurtbewoners worden zich bewust dat men dit probleem samen op moeten lossen, ondermeer door samen te werken met de burens. Er ontstaat solidariteit door het hebben van een gezamenlijk doel. Men let beter op elkaars spullen, geeft vreemde situaties door aan de contactpersonen. Het maken van afspraken met burens over het op elkaars huis passen bij afwezigheid van één van beiden gebeurt echter nog te weinig. Een bepaalde schroom is nog steeds aanwezig: sommige bewoners zijn bang om andermans privacy aan te tasten, c.q. dat de eigen privacy aangetast wordt.

Verder zeggen de contactpersonen de toegenomen cohesie in de buurt te merken aan de opkomst bij het feest ter ere van het 12,5-jarig bestaan van de wijkvereniging. Veel buurtbewoners bleven verder lang op het feest en de stemming was uitstekend.

Een aantal contactpersonen heeft de indruk dat de buurtbewoners -naast activiteiten in het kader van het buurtpreventieproject- ook andere preventieve maatregelen genomen hebben. Met name vandalisme komt ook onder de aandacht. Hoe dit concreet inhoud krijgt wordt niet aangegeven.

De contactpersonen hebben de indruk dat het buurtpreventieproject effect heeft op de **feitelijke criminaliteit** in de buurt. Er zijn echter nog geen harde gegevens bekend. Wel is het zo dat men beduidend minder hoort over gepleegde inbraken.

Twee contactpersonen denken dat de media-publiciteit over het proefproject een tijdelijke preventieve werking heeft. Werkelijke effecten van het buurtpreventieproject zijn, naar hun mening, slechts op langere termijn te meten. Met name één contactpersoon is benieuwd of het aantal inbraken in de donkere tijden weer zal toenemen.

De contactpersonen hebben de indruk dat de meeste buurtbewoners zich veiliger zijn gaan voelen. De mensen praten openlijker over criminaliteit en verdachte personen. Dit reduceert de angsten. De bewoners voelen zich minder anoniem en alleen staan. Uiteraard voelen ook degenen die daadwerkelijk iets aan de beveiliging gedaan hebben zich geruster. Verder zijn er ook nog bewoners, die minder betrokken zijn bij het proefproject, die nog even angstig zijn. Het negatieve bij-effect, dat sommige bewoners bij aanvang van het proefproject bang waren dat het publiekelijk maken van de inbraakcijfers in Molenbeke inbrekers aan zou trekken, lijkt weggeëbd.

Tenslotte is de wijkcontactpersonen gevraagd naar wat volgens hun mening de randvoorwaarden van een buurt zijn wil buurtpreventieproject kans van slagen hebben.

De randvoorwaarden die genoemd zijn luiden als volgt:

- **geografische structuur**: kleine wijk met een afgesloten karakter. De wijk moet niet te groot zijn, als dat wel het geval is kun je de anonimiteit niet doorbreken;
- enige **sociale cohesie** in de buurt moet reeds aanwezig zijn;
- **solidariteitsgevoelens** van bewoners onderling;
- er moet al een **sociale structuur** aanwezig zijn (bijvoorbeeld een wijkraad, vereniging, buurtcomité);
- actieve mensen in de wijk, die bereid zijn langdurig veel energie in een dergelijk proefproject te steken;
- een **homogene bevolkingsgroep** of in elk geval niet al te veel heterogeniteit;
- goed overleg en voldoende steun van de **politie**;
- goede **communicatiemogelijkheden**, bijvoorbeeld via een wijkkrantje;
- bereidheid van een groot percentage van de bewoners om mee te werken.

7 SAMENVATTING EN CONCLUSIES

7.1 De uitkomsten van de panelenquête: een relativering

De uitkomsten van de enquête onder het panel van bewoners bleken overwegend positief: onder de onderzochte bewoners is de bekendheid met, de deelname aan en het oordeel over de diverse proefprojectonderdelen positief tot zeer positief te noemen. De positieve uitkomsten aan de bewonerskant moeten echter met enige voorzichtigheid bekeken worden. Alhoewel uit de vergelijking tussen de onderzoeksgroep en de totale wijkbevolking bleek dat de onderzoeksgroep vrijwel representatief is voor de totale wijk wat betreft een aantal sociaal-demografische kenmerken, hebben wij toch het vermoeden dat wij hier te maken hebben met een groep bewoners die wat gemotiveerder is voor het proefproject dan de gemiddelde wijkbewoner.

Het feit alleen al, dat men de moeite neemt om naar de bijeenkomst te komen, is een aanwijzing voor een relatief hoge motivatie. Een sterkere aanwijzing levert ons een vergelijking van enkele cijfers die uit de gesprekken met de wijkcontactpersonen naar voren kwamen met de cijfers uit de enquête. Deze cijfers hebben betrekking op de deelname aan een aantal proefprojectonderdelen. In tabel 7 staan de cijfers gegeven.

Tabel 7: Projectdeelname, volgens enquête en volgens wijkcontactpersonen

	Volgens enquête (n=30)	Volgens wijkcontact- personen*
A Melden verdachte situaties	9 (30%)	47** (18%)
A Gebruik meld- kaart	1 (3%)	17 (6%)
B Sticker	26 (87%)	"circa 50%"
C Merken	10 (33%)	35 (20%)
D Bijeenkomst	16 (53%)	+100 (75%)
E Wijkblad	30 (100%)	"zeer veel"
F Adviezen	8 (27%)	13 (6%)

*= Namelijk 30 telefonische en 17 schriftelijke meldingen

**= De hiergegeven percentages zijn gebaseerd op de aantallen huishoudens die blijkens het vooronderzoek wilden deelnemen aan het betreffende onderdeel. De cijfers luiden als volgt.

(A) verdachte situaties melden bij de politie: n= 268

(C) merken van bezittingen: n=172

(D) periodiek bijwonen van bijeenkomsten: n=134

(F) beveiligen van woning: n=227

Uit tabel 7 blijkt dat de mate van deelname van de onderzoeksgroep (panel) op een aantal proefprojectonderdelen hoger is, dan de -door de contactpersonen geschatte- deelname voor de totale wijk. De bewoners in het panel wijken met name af van de totale bewonersgroep op die onderdelen die vrij direct te maken hebben met het beveiligen van eigen huis en haard: het gebruik van de merkkoffer, het plakken van stickers en het vragen van inbraakpreventieve adviezen. Wat betreft het melden van verdachte situaties (zowel telefonisch als via de meldkaart) is de onderzoeksgroep niet beduidend actiever dan de totale groep wijkbewoners.

Ook zonder de vergelijking te trekken tussen de eerste en de tweede kolom in tabel 7, levert de tabel de nodige relativisering op van de uitkomsten tot nu toe. De in de tweede kolom gemaakte schattingen* van de deelnamepercentages voor de hele wijk, vallen over het algemeen lager uit dan de eerder genoemde deelnamepercentages die uit de onderzoeksgroep naar voren kwamen. Voor de totale bewonersgroep vallen met name het invullen van de meldkaarten (17 kaarten in + 3 maanden) en het vragen van adviezen over inbraakpreventie (13 huishoudens = 6%) laag uit wat deelname betreft.

Aan meer passieve en/of eenmalige activiteiten als het plakken van stickers, het bijwonen van de bijeenkomst en het lezen van de wijkkrant is door veel meer bewoners deelgenomen. De in de tweede kolom gegeven deelname percentages lijken ons een wat realistischer beeld te geven van de deelname aan het proefproject. Men dient daarbij -nogmaals- niet te vergeten dat het proefproject op het moment van het onderzoek pas drie maanden liep.

Afgaande op de percentages in tabel 6 zou aan de volgende onderdelen extra aandacht besteed moeten worden:

- het melden van verdachte situaties en personen en dan met name het invullen van meldkaarten;
- het gebruik van de merkkoffer;
- de advisering over inbraakpreventie.

7.2 De wijkcontactpersonen

In de interviews met de wijkcontactpersonen en de voorzitter van de wijkraad vielen ons twee zaken sterk op:

- de grote onderlinge overeenstemming in ideeën over (het verloop van) het proefproject;
- de bijzonder grote betrokkenheid bij en inzet voor het proefproject, ook voor de minder leuke onderdelen.

Het eerstgenoemde punt -het feit dat men zo sterk op één lijn zit- heeft ontegenzeggelijk te maken met de uitgebreide voorbereidings- en vooropleidingsfase die aan de start van het proefproject vooraf ging.

Deze intensieve voorbereidingsfase is 'naadloos' overgegaan in de uitvoeringsfase: ook nu heeft men regelmatig formeel en informeel contact met elkaar en met de politie.

Onder de uitvoerders bestaat daardoor zeer veel duidelijkheid en overeenstemming over de doelen van het proefproject en over wat in het kader van het proefproject gewenst en haalbaar geacht wordt.

Ook de tweede factor -grote mate van betrokkenheid en inzet- heeft ons inziens te maken met de wijze waarop en de sfeer waarin het proefproject is opgezet en wordt uitgevoerd. Een potentieel 'gevaar' van een dergelijke grote betrokkenheid is wel, dat men weinig begrip heeft voor de geringere mate van betrokkenheid bij 'gewone' wijkbewoners. Op den duur kunnen te hoog gespannen verwachtingen ten aanzien van de buurtgenoten leiden tot teleurstellingen. Daarom lijkt het ons van belang dat de politie apart aandacht schenkt aan het terugkoppelen van geboekte resultaten aan de wijkcontactpersonen.

We stellen voor dat met deze terugkoppeling spoedig een aanvang wordt genomen. Deze terugkoppeling kan wat uitgebreider (gedetailleerder) gebeuren dan de terugkoppeling van resultaten aan de andere wijkbewoners.

Een ander punt dat opviel, is dat er onder de wijkcontactpersonen sprake lijkt te zijn van een natuurlijk groeiende werkverdeling:

- een oudere, in de buurt reeds goed bekende, contactpersoon krijgt vooral veel meldingen van bewoners binnen;
- de (enige) vrouwelijke contactpersoon krijgt vooral te maken met angstige bewoners, die aandacht voor hun angstgevoelens willen;
- een of twee andere contactpersonen (die overdag afwezig zijn) bewegen zich wat meer op het vlak van het overleg- en denkwerk op de achtergrond.

Enige diversiteit in de kenmerken van wijkcontactpersonen (wel/niet overdag thuis, man/vrouw, leeftijd) lijkt dus goed te werken. Overigens is deze diversiteit in dit proefproject bij toeval tot stand gekomen. Blijkbaar is deze diversiteit in kenmerken van groter belang dan een evenredige spreiding van contactpersonen over de straten: naar indruk van de meeste contactpersonen komen 'hun klanten' niet speciaal uit 'hun' straat.

7.3 Het proefproject per onderdeel

Hieronder vatten we -per proefprojectonderdeel- de voornaamste uitkomsten van de enquête, de groepsdiscussies, de interviews en onze conclusies kort samen.

7.3.1 Het melden van verdachte personen/situaties

Het melden begint langzaam op gang te komen. Voornaamste knelpunten zijn:

1. Onduidelijkheid/onzekerheid bij wijkbewoners over het type situaties dat men bij de politie c.q. bij de wijkcontactpersoon kan melden. Wellicht kan hierover in het Molenbekertje nogmaals enige uitleg worden gegeven.
2. Drempelvrees bij bewoners om de politie te bellen, in een aantal gevallen gebaseerd op slechte ervaringen met de meldkamer of de telefoniste van de politie. Ook urgente situaties -die direct aan politie gemeld hadden moeten worden- belanden soms (en soms veel te laat) bij de wijkcontactpersonen, omdat de desbetreffende bewoner de politie niet durft te bellen. Soms hebben bewoners een vervelende ervaring gehad met de politie (geen waarneembare reactie op een melding of een nare reactie aan de telefoon), waardoor men afziet van verder meedoen aan het melden. Dergelijke zaken kunnen rechtgezet worden door enerzijds óók telefonistes/receptionisten bij de politie goed te instrueren en anderzijds te zorgen voor terugkoppeling van de meldingen (zie ook punt 4).
3. De meldkaart wordt nog weinig gebruikt. Dit heeft met twee zaken te maken:
 - de duidelijkheid van de kaart, men begrijpt niet altijd goed wat men (waar) moet invullen;
 - schroom om dingen die men niet geheel zeker weet toch 'vast te leggen'.

Aan het eerstgenoemde punt kan door middel van een betere lay-out wat gedaan worden (dan ook ruimte openlaten voor eigen opmerkingen).

Het tweede punt is moeilijker aan te pakken. Wellicht kan een uitleg (door contactpersonen/in het Molenbekertje), dat de kaarten worden gebruikt om zeker regelmatig weerkerende 'patronen' op te sporen (en niet om de eerste de beste besnorde of bebrilde persoon in de kraag te vatten), hier baten.

Een voordeel van de kaart (en de daarin genoemde voorbeelden) is, dat bewoners leren op welke zaken zij dienen te letten als ze een verdachte persoon of situatie opmerken.

4. Uit de groepsdiscussie en de interviews kwam zeer duidelijk naar voren dat men graag wil weten wat de politie doet met de door de wijkbewoners aangeleverde informatie. Nu denkt men vaak ten onrechte dat de politie niet reageert op meldingen. Uiteraard kan de politie niet alles vertellen over haar handel en wandel (en die van daders).

Toch lijkt het ons wel mogelijk dat er regelmatig een overzicht wordt verchaft van het aantal binnengekomen meldingen (kaarten en telefonisch), de reactie van de politie daarop en (eventueel) het aantal inbraken in de wijk. De informatie die aan de wijkcontactpersonen wordt gegeven kan wat gedetailleerder zijn dan die aan de overige wijkbewoners.

7.3.2 De sticker 'Attentie Buurtpreventie'

Naar schatting van de contactpersonen heeft ongeveer de helft van de wijkbewoners de sticker geplakt. Uit de enquête komt een nog hoger percentage: 87%. Dit onderdeel loopt dus goed. Er zal waarschijnlijk altijd een groep blijven die om uiteenlopende redenen -van angstgevoelens ten opzichte van inbrekers tot angstgevoelens ten opzichte van buurtgenoten, zie paragraaf 6.2- niet meedoet aan dit onderdeel.

7.3.3 Het merken van waardevolle goederen

Dit onderdeel begint op gang te komen. De voornaamste knelpunten liggen bij twee misverstanden, die door enige aanvullende voorlichting verholpen kunnen worden.

Het gaat om:

- het idee dat men een technisch wonder moet zijn om te kunnen merken;
- het idee dat de contactpersonen huis-aan-huis langskomen met de merkkoffer.

Door de wijkcontactpersonen werd gesuggereerd om middels een voorlichtingsfilmpje op een wijkavond en/of middels een standje waar men voordoet hoe het merken in z'n werk gaat, de bewoners over de streep te trekken.

7.3.4 De voorlichtingsbijeenkomst

Deze bijeenkomst werd goed bezocht en over het algemeen positief gewaardeerd. Het discussiedeel vond de minste waardering, voornamelijk door het feit dat enkele bewoners de discussie domineerden. Een aantal bewoners voelt wel voor een herhaling van een dergelijke bijeenkomst. Wellicht is het zinvol om -bijvoorbeeld naar aanleiding van deze 'tussenstand'- weer een bijeenkomst te beleggen. Een goede gelegenheid om ook de wat 'achterblijvende' onderdelen nog eens extra in het zonnetje te zetten en om politiegegevens (inbraakcijfers, meldingen en politiereactie daarop) te presenteren.

7.3.5 Informatie over buurtpreventie in de wijkkrant

De wijkkrant het Molenbekertje wordt opmerkelijk goed gelezen, dat blijkt zowel uit de enquête als uit de verhalen van de wijkcontactpersonen.

Aan dit onderdeel hoeft in feite weinig veranderd te worden. Het lijkt verstandig om in de komende tijd in het Molenbekertje in elk geval aandacht te besteden aan het bij sommige bewoners levende misverstand dat de wijkcontactpersonen huis-aan-huis komen met hun 'preventiewinkeltje'. Voorts zou men, aan de hand van enkele voorbeelden, kunnen toelichten wat men aan een contactpersoon en wat men aan de politie zou moeten melden.

7.3.6 Adviezen over inbraakpreventie

De advisering over inbraakpreventie komt langzaam op gang. Uit de interviews met wijkcontactpersonen blijkt dat men bij de advisering een 'laag profiel' aanhoudt: de adviezen zijn gericht op het wegnemen van de zwakste plekken in de beveiliging en niet op het op en top beveiligen van de woning. Dit lijkt ons een goed uitgangspunt: beveiliging blijft daardoor haalbaar en betaalbaar. Wellicht kan in het Molenbekertje wat extra aandacht besteed worden aan het feit dat men voor adviezen bij de wijkcontactpersonen terecht kan.

7.3.7 De wijkcontactpersonen als aanspreekpunt

Over het functioneren van de wijkcontactpersonen is in het voorgaande al het nodige gezegd. De bewoners in het panel zijn over het algemeen (zeer) tevreden over het optreden van de contactpersonen.

Suggesties voor verbetering van het werk van de contactpersonen zijn vooral afkomstig van de contactpersonen zelf. Deze suggesties zijn in paragraaf 6.6 al aan de orde geweest.

Kortweg samengevat gaan het om:

- het opzetten van een spreekuur, in een aparte 'spreekkamer';
- het sterker integreren van het buurtpreventieproject in algemene wijkactiviteiten;
- het levend houden van de belangstelling voor buurtpreventie door een creatieve aanpak, die bewoners wakker houdt;
- het gemotiveerd houden van de contactpersonen zelf door regelmatig overleg met de politie.

BIJLAGE 1 MELDKAART

UW KONTAKTPERSONEN IN HET BUURTPREVENTIEPROJEKT :

- 0 MEVR. LEEMEIJER, HOORNESTRAAT 11, TEL.: 514743
 0 DHR. GRIZELL, A. VAN NIEUWENAARLAAN 16, TEL.: 455872
 0 DHR. KASTEEL, SCHAVEMOLENSTRAAT 51, TEL.: 437567
 0 DHR. VAN KLEEF, SCHAVEMOLENSTRAAT 17, TEL.: 423413
 0 DHR. VAN OMMEREN, W. VAN KLEEF LAAN 13, TEL.: 420613
 0
 0
 0

DEZE MELDINGSKAART WERD INGEVULD DOOR :

NAAM :

ADRES :

TEL.NR. :

LEVER DEZE KAART IN BIJ EEN VAN DE KONTAKT-
 PERSONEN OF BIJ UW WIJKAGENT.

**Samen werken aan
 een gezellige, veilige en
 rustige buurt.**

GEGEVENS ZIJN BELANGRIJK !!!!

BIJ HET MELDEN VAN VERDACHT OF ONGEWONE SITUATIES IS HET
 VAN BELANG DAT DE POLITIE OVER ZOVEEL MOGELIJK GEGEVENS
 BESCHRIJFT.

DE POLITIE WIL DAN OOK GRAAG HET VOLGENDE VAN U WETEN:

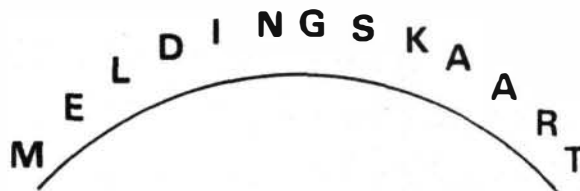
DATUM / TIJD :
 STRAAT :

VERDACHTE PERSONEN:

- 0 MAN/VROUW *
 0 LENGTE :
 0 POSTUUR :
 (slank, tenger, breed, flink, gezet, corpulent, hoge rug, gebocheld,
 opgetrokken schouders, rechter/linker schouder hoger)
 0 HAAR :
 (licht, middel, donker, blond, bruin, zwart, rood, roestig, kastanje-
 bruin, grijs, wit, peper en zout, dun, vol, kaal, gekruld, gegolfd,
 echt, vals, glad, achterovergekamd, kroes, borstelkuif, scheiding,
 midden, links, rechts)
 0 BAARD : SNOR :
 (ook kleur invullen)
 0 GANG EN HOUDING :
 (langzaam, snel, recht, gebogen, kreupel, hoofd naar voren)
 0 SPRAAK, OPVALLEND DIALECT :
 (bechaaf, Nederl., stottert, lispelt, opvallend, hoge, lage, diepe,
 heldere stem)
 0 VREEMDE TALEN :
 0 KLEDING :
 (net, sjoefel, slordig, opvallend, boers, alledaags, werkmanskleding)
 0 KLEDINGBESCHRIJVING :
 (kleur, jas, broek, jurk enz.)
 0 WAARDOOR WERD UW AANDACHT OP HEM/HAAR GERICHT :

GEMEENTEPOLITIE ARNHEM

Attentie
Buurtpreventie

* HEEFT U MET HEM/HAAR GESPROKEN EN WAT ZEI HIJ/ZIJ :

VERDACHTE VOERTUIGEN :

- 0 FIETS/BROMFIETS/MOTOR/AUTO *
 0 KLEUR :
 0 VERZEKERINGSPLAATJE :
 0 KENTEKEN :
 0 MERK :
 0 TYPE :

BIJZONDERHEDEN

WAT VIEL U VERDER AAN DIT VOERTUIG OP ?

- 0 BESCHADIGINGEN : JA/NEE *
 0 WAAR :
 0 GELE/WITTE KOPLAMPEN *
 0 SPORTVELGEN
 0 SPOILERS
 0 DIESEL/AUTO/BENZINE/AUTO *
 0 STICKERS OP :
 0

0 INDIEN GEPARKEERD, WAAR STOND HET VOERTUIG ?

0 INDIEN RIJDEND, WAAR REED HET VOERTUIG ?

0 VOERTUIG KWAM UIT DE RICHTING VAN :

EN GING IN DE RICHTING VAN :

0 POLITIE GEBELD : JA/NEE *

(* = S.V.P. DOORLEZEN WAT NIET VAN TOEPASSING IS)

Z.O.Z.

GEEF DEZE KAART ZO SPOEDIG MOGELIJK
 AAN DE KONTAKTPERSON OF WIJKAGENT

BIJLAGE 2 VRAGENLIJST WIJKCONTACTPERSONEN

A. Melden van verdachte of ongewone situaties

1. Hoe verloopt het melden tot nu toe?
(kort algemeen oordeel)
2. Hoeveel meldingen heeft u tot nu toe binnengekregen?
 - Hoeveel telefonisch/mondeling?
 - Hoeveel via de meldingskaart?
3. Neemt het aantal meldingen sinds de start van het project toe of af?
(ontwikkelingen in de tijd)
4. Zijn het steeds dezelfde buurtbewoners, die situaties melden, of zijn het steeds wisselende mensen?
5. Zijn er bepaalde typen of groepen mensen die vaak c.q. nooit melden?

bijvoorbeeld: jong - oud
 man - vrouw
 alleenstaand - gezin
 huurders - kopers
6. Als er bepaalde groepen zijn die nu bijna niet deelnemen:
Wat kan men doen om deze groepen alsnog in te schakelen bij het melden?
7. Wat voor soort situaties wordt er zoal gemeld?
 - Welke telefonisch/mondeling
 - Welke op de kaart
8. Kunnen de mensen met de meldingskaart overweg?
 - Wordt de kaart volledig en duidelijk ingevuld?
 - Zo nee, welke onderdelen leveren problemen op?
 - Missen er zaken op de kaart?
9. Hoe verloopt het dóórmelden aan de politie?
 - Hoe snel geeft u de meldingen door aan de politie?
 - Heeft u een vaste contactpersoon bij de politie?
 - Zo ja, is deze goed bereikbaar?
10. Onderhoudt u contact met de politie over (de verdere afhandeling van) bepaalde meldingen?
Zo ja, hoe verloopt dat contact?
11. Hoe verloopt het terugmelden aan bewoners?
 - Gaat het terugmelden vlot genoeg?
Zo nee, waardoor niet?
 - Zijn de melders tevreden over de terugmelding?
Zo nee, in welke gevallen niet/wardoor?

12. Hoeveel tijd steekt u zoal per maand in de meldingen?
13. Heeft u suggesties voor verbetering van de meldings-procedure?

B. Stickers

14. Hoe verloopt het plakken van stickers door bewoners?
15. Probeert u het plakken van stickers te bevorderen?
- Hoe?

C. Het merken van goederen

16. Hoe verloopt het merken van goederen tot nu toe?
(kort algemeen oordeel)
17. Door hoeveel mensen (huishoudens) bent u tot nu toe benaderd voor het merken van goederen?
- Hoe vaak heeft u zelf gemerkt?
- Hoe vaak bewoners?
18. Hoe waren de reacties over de merkkoffer?
- Hoeveel positief-neutraal-negatief?
- Indien negatief: waarom?
19. Welke onderdelen van de merkkoffer worden het meest gebruikt?
- Welke weinig of niet?
20. Doen zich bij het merken zelf problemen voor?
Zo ja - welke oplossingen?
21. Hoeveel bewoners hebben tot nu (via u) gebruikgemaakt van de merkkoffer?
Wat voor soort goederen worden het meest gemerkt?
22. Zijn er ook goederen die men persé niet wil laten merken?
Zo ja, welke en waarom?
23. Zijn er naar uw oordeel bepaalde groepen of typen bewoners die veel of juist weinig voelen voor het merken van goederen?
bijvoorbeeld: jong - oud
 man - vrouw
 alleenstaand - gezin
 huurders - kopers
24. Als er moeilijk bereikbare groepen zijn:
Wat zou men kunnen doen om deze groepen alsnog mee te laten doen?

25. Hoeveel tijd per maand steekt u zoal in het merken van goederen?
26. Heeft u suggesties hoe het merken van goederen verbeterd kan worden?

D. Informatie over buurtpreventie in het wijkblad

27. Heeft u de indruk dat de informatie in het wijkblad over buurtpreventie gelezen wordt?
Zo ja, waaraan merkt u dat?
28. Gaat het om bepaalde groepen/typen bewoners (die de info lezen)?
bijvoorbeeld: jong - oud
man - vrouw
alleenstaand - gezin
huurders - kopers
29. Als er niet-bereikte groepen zijn: hoe zou men deze alsnog kunnen bereiken?
30. Heeft u ooit gemerkt dat buurtbewoners (of anderen) actie hebben ondernomen naar aanleiding van de info in de wijkkrant?
Zo ja, - welke actie?
- naar aanleiding van welke info?
31. Wat vindt u van de inhoud van die artikelen over buurtpreventie?
(meer aandacht voor bepaalde zaken?)

E. Het werk van de wijk-contactpersonen

32. Hoe vindt u het werk tot nu toe?
(kort algemeen oordeel)
33. Welke onderdelen vindt u leuk en welke minder leuk?
Waarom?
34. Hebt u regelmatig contact met de andere wijk-contactpersonen?
- Zo ja, - hoe vaak?
- wat houdt het contact in?
35. Doen zich bij deze contacten problemen of knelpunten voor?
Zo ja, - welke?
- hoe kunnen deze opgelost worden?
36. Hoe verloopt het contact met de Werkgroep Buurtpreventie?

37. Doen zich bij deze contacten problemen of knelpunten voor?
 Zo ja, - welke?
 - hoe kunnen deze opgelost worden?
38. Draagt de werkgroep genoeg bij (inhoudelijk/
 organisatorisch) aan het buurtpreventieproject?
39. Hoe verloopt het contact met de politie?
 (splitsen naar:)
 - ad hoc contacten
 - contacten bij maandelijks overleg
40. Doen zich bij deze contacten problemen of knelpunten voor?
 Zo ja, - welke?
 - hoe kunnen deze opgelost worden?
41. Vindt u dat er vanuit de politie genoeg aandacht is voor
 het buurtpreventieproject?
42. Heeft u in het kader van het buurtpreventie-project contact
 met de gemeente?
 Zo ja, - met welke afdelingen of diensten
 (NB: verlichtingsplan)?
 - hoe vaak?
 - wat houdt het contact in?
43. Doen zich bij deze contacten problemen of knelpunten voor?
 Zo ja, - welke?
 - hoe kunnen deze opgelost worden?
44. Hoeveel tijd bent u gemiddeld per maand kwijt aan uw werk
 als contactpersoon?
45. Heeft u suggesties over hoe u uw werk of het werk van de
 wijk-contactpersonen in het algemeen kunt verbeteren?

F. Het buurtpreventieproject en de buurt

46. Heeft u de indruk dat de sfeer in de buurt is veranderd
 sinds de start van het buurtpreventieproject?
 Op welke wijze?
 Waar merkt u dat aan?
47. Heeft u de indruk dat het contact tussen buurtbewoners
 onderling is veranderd sinds de start van het
 buurtpreventieproject?
 Zo ja, - wat is veranderd?
 - waar merkt u dat aan?
48. Heeft u de indruk dat buurtbewoners -naast het
 buurtpreventieproject- nog andere preventieve maatregelen
 hebben ondernomen?
 Zo ja, - welke? Zo nee, waarom?
 - hoe ziet/weet u dat?

49. Heeft u de indruk dat het buurtpreventieproject effect heeft op de feitelijke criminaliteit in de buurt?
Zo ja, - welk effect? (delicten, plekken)
- hoe ziet/weet u dat?
50. Heeft u de indruk dat het buurtpreventieproject effect heeft op de onveiligheidsgevoelens onder buurtbewoners?
Zo ja, -welk effect? (delicten, plekken)
-hoe ziet/weet u dat?
51. Algemeen oordeel buurtpreventieproject?

BIJLAGE 3 VRAGENLIJST WIJKBEWONERS

NB de vet-gedrukte cijfers, die vóór de antwoorden staan, geven aan hoeveel bewoners het desbetreffende antwoord hebben gegeven.

I ENKELE PERSOONLIJKE GEGEVENS

1. Wat is uw leeftijd? (het juiste rondje aankruisen)
 - 1 0 0-30 jaar
 - 10 0 31-50 jaar
 - 7 0 51-65 jaar
 - 12 0 ouder dan 65 jaar
2. Wat is uw geslacht?
 - 17 0 man
 - 13 0 vrouw
3. Bent u alleenstaand of maakt u deel uit van een gezin of andere samenlevingsvorm?
 - 8 0 alleenstaand
 - 22 0 gezin/samenlevingsvorm
4. Woont u in een koopwoning of in een huurwoning?
 - 25 0 koopwoning
 - 5 0 huurwoning

II UW OORDEEL OVER HET BUURTPREVENTIE-PROJECT

Het buurtpreventie-project bestaat uit een aantal onderdelen. We stellen hieronder per onderdeel een aantal vragen. LET OP: soms gaan de vragen over u alleen, maar soms vragen we ook naar andere leden van uw huishouden (voor zover u die heeft).
Dan staat er: 'u/uw huishouden'

A. Het melden van verdachte of ongewone situaties

Een onderdeel van het buurtpreventie-project is, dat bewoners verdachte of ongewone situaties in de buurt melden aan de contactpersonen in de buurt en/of direct aan de wijkagent.

5. Heeft u of iemand in uw huishouden in het laatste half jaar wel eens een verdachte of ongewone situatie opgemerkt in de buurt?
- 18 0 nee (door naar vraag 13)
- 11 0 ja, ik zelf (door naar vraag 6)
- 1 0 ja, iemand anders in mijn huishouden, namelijk:
- 0 echtgenoot/vriend
- 1 0 echtgenote/ vriendin
- 0 kind
- (door naar vraag 6)
6. Heeft u/uw huishouden deze verdachte of ongewone situatie ook gemeld aan een contactpersoon of de wijkagent?
- 3 0 nee (door naar vraag 7)
- 8 0 ja, ik zelf (door naar vraag 8)
- 0 ja, iemand anders in mijn huishouden, namelijk:
- 0 echtgenoot/vriend
- 1 0 echtgenote/vriendin
- 0 kind
- (door naar vraag 8)
7. Waarom heeft u/uw huishouden deze verdachte of ongewone situatie niet gemeld?
- 2 0 er was geen aanleiding voor
- 0 ik wist niet dat dat kon
- 0 ik kon het niet goed kwijt op de meldingskaart
- 0 de contactpersonen waren niet bereikbaar
- 0 de wijkagent was niet bereikbaar
- 0 iemand anders zou de situatie melden
- 0 ik vind het zinloos, omdat
- 0 anders, namelijk
- (door naar vraag 10)
8. Hoe vaak heeft u/uw huishouden een verdachte of ongewone situatie gemeld?
- 1x: 6
- 2x: 3
9. Hoe heeft u/uw huishouden de verdachte of ongewone situatie gemeld?
- (als u meer keren heeft gemeld, dan aantal malen invullen)
- 1 0 meldingskaart ingevuld (.... keer)
- 4 0 contactpersoon gebeld (.... keer)
- 6 0 politie gebeld (.... keer)
- 1 0 anders, namelijk (.... keer)

10. U/uw huishouden heeft van de contactpersonen meldingskaarten ontvangen.
 - Weet u waar in huis deze kaarten worden bewaard?
 12 0 ja, namelijk
 1 0 nee
 - Heeft u de kaart wel eens aandachtig gelezen?
 11 0 ja
 1 0 nee
 - Heeft u de kaart ooit zelf ingevuld?
 1 0 ja
 12 0 nee
 - Vindt u de kaart duidelijk, dat wil zeggen is het altijd duidelijk wat voor informatie wordt gevraagd?
 9 0 ja
 - 0 nee, want
 - Vindt u de kaart makkelijk of moeilijk in gebruik?
 6 0 makkelijk in gebruik
 1 0 moeilijk in gebruik, omdat
 - Mist u bepaalde dingen op de meldingskaart?
 - 0 ja, namelijk
 6 0 nee
11. Weet u wat er met uw melding is gebeurd?
 2 0 nee
 5 0 ja, te weten
12. Heeft u verder nog ideeën over hoe het melden van verdachte of ongewone situaties (nog) beter kan lopen?
 - Suggesties verbetering

B. De sticker 'Attentie Buurtpreventie'

13. Weet u dat deze sticker bestaat?
 29 0 ja
 1 0 nee (door naar vraag 17)
14. Heeft u deze sticker zelf opgeplakt?
 26 0 ja, namelijk (raam, voor-, achterdeur)
 3 0 nee
15. Waarom heeft u de sticker niet geplakt?
 - 0 ik vind het zinloos
 - 0 ik vind het een lelijk gezicht
 1 0 ik ben de sticker kwijt
 2 0 anders, namelijk
16. Heeft u verder nog ideeën over hoe het plakken van stickers (nog) beter kan verlopen?
 1 Suggesties verbetering:.....

C. Het merken van waardevolle goederen

Een derde onderdeel van het buurtpreventie-project is dat u uw waardevolle bezittingen kan (laten) merken.

17. Bent u op de hoogte van het feit dat u gebruik kunt maken van de merkkoffer om uw goederen te merken?

25 0 ja, ik weet ervan

2 0 nee, dat wist ik niet (door naar vraag 24)

18. Heeft u/uw huishouden meegedaan aan dit onderdeel?

14 0 nee (door naar vraag 19)

10 0 ja (door naar vraag 20)

19. Waarom heeft u/uw huishouden niet meegedaan aan het merken van goederen?

2 0 ik had mijn waardevolle spullen al gemerkt/laten merken

3 0 ik heb geen waardevolle goederen

- 0 ik wist niet dat het kon

7 0 de contactpersoon is nog niet aan de deur geweest

- 0 ik vind het zinloos, omdat

3 0 anders, namelijk
(door naar vraag 24)

20. Kunt u kort omschrijven welke goederen u heeft laten merken of zelf heeft gemerkt?

TV	8	Antiek	5
Geluidsinstallatie	10	Fiets	5
Foto-apparatuur	2	Porcelein	2
Klok	4	Postzegelboeken	1
Schilderijen	3	Sieradendoos	2

21. Van welke spullen uit de merkkoffer heeft u gebruik gemaakt bij het merken?

4 0 graveerapparaat

- 0 slagletters/cijfers

6 0 UV-pen

4 0 graveerpen met stalen punt

1 0 graveerpen met diamant punt

1 0 keramieken

2 0 pen met zichtbare inkt

- 0 chabloon

5 0 chabloon voor merken van fietsen

22. Heeft u bijgevoegde registratiekaart ingevuld?

8 0 ja

2 0 nee, omdat

23. Heeft u verder nog ideeën hoe het merken van goederen (nog) beter kan verlopen?

- Suggesties verbetering:.....

D. De voorlichtings bijeenkomst over buurtpreventie

Op 24 november 1986 is er in Molenbeke MAVO een voorlichtings bijeenkomst gehouden over buurtpreventie. Op die bijeenkomst is onder andere aan de hand van een film uitgelegd wat buurtpreventie inhoudt.

24. Heeft u/uw huishouden deze bijeenkomst bijgewoond?

14 0 nee (door naar vraag 25)

13 0 ja, ik zelf (door naar vraag 26)

0 ja, iemand anders uit mijn huishouden, namelijk:

3 0 echtgenoot/vriend

0 echtgenote/vriendin

0 kind

(door naar vraag 31)

25. Waarom heeft u de bijeenkomst niet bijgewoond?

- 0 ik wist niet dat die bijeenkomst er was

11 0 ik was verhinderd

- 0 de burens zijn gegaan

- 0 ik vind het zinloos, omdat

3 0 anders, namelijk

(door naar vraag 32)

26. Op de bijeenkomst in november is een film vertoond over buurtpreventie.

- Kunt u zich deze film nog herinneren?

11 0 ja

1 0 nee

- Wat vond u van de film?

9 0 goed

- 0 redelijk

- 0 matig

- 0 slecht

- Maakte de film goed duidelijk wat buurtpreventie inhoudt?

8 0 ja

2 0 nee

27. Wat vond u van de presentatie van gegevens uit de enquête onder bewoners?

9 0 zinvol, omdat

2 0 niet zinvol, omdat

28. Wat vond u van het discussiedeel van de bijeenkomst?

7 0 zinvol, omdat

3 0 niet zinvol, omdat

29. Was na de bijeenkomst uw mening over buurtpreventie veranderd of juist gelijk gebleven?

8 0 mijn mening is gelijk gebleven

4 0 ik had na de bijeenkomst een positiever beeld van buurtpreventie

1 0 ik had na de bijeenkomst een negatiever beeld van buurtpreventie

30. Vindt u het zinvol om in de toekomst nogmaals een
bijeenkomst over buurtpreventie voor de hele buurt te
houden?
- 10 0 ja
2 0 nee
31. Heeft u ideeën voor de opzet van een dergelijke bijeenkomst?
- 2 Suggesties verbetering:.....

E. Informatie over buurtpreventie in het wijkblad

Een vijfde onderdeel van het buurtpreventie project is, dat er
regelmatig in het wijkblad (het Molenbekertje) wordt geschreven
hoe het project verloopt.

32. Leest u het Molenbekertje wel eens?
- 26 0 altijd
4 0 regelmatig
- 0 soms
- 0 nooit (door naar vraag 37)
33. Leest u wel eens de informatie over buurtpreventie in het
Molenbekertje?
- 27 0 altijd)
3 0 regelmatig) ----> (door naar vraag 35)
- 0 soms)
- 0 nooit (door naar vraag 34)
34. Waarom leest u de informatie over buurtpreventie niet?
- 0 ik wist niet dat er informatie over buurtpreventie in het
- Molenbekertje stond
- 0 het interesseert me niet
- 0 anders, namelijk
.....
35. Vindt u de informatie over buurtpreventie in het
Molenbekertje informatief?
- 26 0 meestal informatief
3 0 soms informatief
1 0 nooit informatief
- Vindt u de informatie over buurtpreventie in het
Molenbekertje boeiend?
- 14 0 meestal boeiend
10 0 soms boeiend
5 0 nooit boeiend
- Vindt u de informatie over buurtpreventie in het
Molenbekertje begrijpelijk?
- 28 0 meestal begrijpelijk
2 0 soms begrijpelijk
- 0 nooit begrijpelijk

36. Heeft u ideeën over hoe de informatie over buurtpreventie in het Molenbekertje (nog) beter kan?
 5 Suggesties verbetering:.....

F. Adviezen over inbraakpreventie

De wijkcontactpersonen geven -op verzoek- adviezen over inbraakpreventie aan buurtbewoners. Met andere woorden: u kunt naar ze toe gaan als u tips wilt hebben over hoe u uw huis kan beveiligen tegen inbraak.

37. Wist u dat u preventie-adviezen kan vragen aan de wijkcontactpersonen?
 23 0 ja, dat wist ik
 6 0 nee, daar wist ik niets van
38. Heeft u/uw huishouden ooit adviezen ingewonnen over inbraakpreventie?
 13 0 nee (door naar vraag 39)
 14 0 ja, ik zelf (door naar vraag 40)
 0 ja, iemand anders van het huishouden, namelijk:
 2 0 echtgenoot/vriend
 0 echtgenote/vriendin
 0 kind (door naar vraag 40)
39. Waarom heeft u geen adviezen ontvangen of ingewonnen?
 7 0 ik had er geen aanleiding voor
 2 0 ik wist niet dat die mogelijkheid bestond
 2 0 ik vond het zinloos, omdat
 1 0 anders, namelijk
40. Bij wie heeft u/uw huishouden adviezen ingewonnen?
 8 0 bij de wijk-contactpersoon
 4 0 bij de politie
 5 0 bij een beveiligingsbedrijf
 3 0 anders, namelijk
41. Wat was de inhoud van het advies?
 Het ging over:
 Hang- en sluitwerk 10
 Buitenverlichting 4
 Afspraken bureu 1
 Merken goederen 2
 Literatuur 1
42. Vond u de gegeven adviezen nuttig?
 15 0 meestal
 1 0 soms
 1 0 nooit

43. Heeft u de adviezen opgevolgd?
- 13 0 ja
- 3 0 ten dele, namelijk
- 1 0 nee, want
44. Heeft u ideeën hoe de advisering over inbraakpreventie (nog) beter kan worden?
- 1 Suggesties verbetering:.....

G. De wijk-contactpersonen

In uw wijk zijn 5 buurtbewoners aangesteld als wijk-contactpersonen.

45. Heeft u/uw huishouden tot nu toe contact gehad met één of meer van deze wijk-contactpersonen?
- 16 0 nee, nooit (door naar vraag 46)
- 13 0 ja, ik zelf (door naar vraag 47)
- 0 ja, iemand ander in mijn huishouden, namelijk:
- 1 0 echtgenoot/vriend
- 1 0 echtgenote/vriendin
- 0 kind
- (door naar vraag 47)
46. Waarom heeft u/uw huishouden geen contact gehad met de wijk-contactpersonen?
- 14 0 er was geen aanleiding voor
- 1 0 ik wist niet dat de wijk-contactpersonen bestonden
- 0 ik vind het zinloos, omdat
- 1 0 anders, namelijk
- (door naar vraag 51)
47. Hoe vaak heeft u/uw huishouden contact gehad met deze wijk-contactpersonen?
- 1x 6
- 2x 3
- 3x 2
- 5x 1
48. Van wie ging het initiatief uit?
- 12 0 van mij/mijn huishouden (..... keer)
- 2 0 van de wijkcontactpersoon (..... keer)
- 0 anders, namelijk
49. Waarover ging het contact?
- 8 0 melding van een verdachte of ongewone situatie
- 7 0 merken van goederen
- 4 0 adviezen over inbraakpreventie
- 1 0 anders, namelijk

50. Vond u het contact met de wijkcontactpersoon prettig?

12 0 meestal

1 0 soms

- 0 nooit

Vond u het optreden van de wijkcontactpersoon deskundig?

12 0 meestal

1 0 soms

- 0 nooit

51. Heeft u ideeën hoe het werk van de wijkcontactpersoon (nog) beter kan worden?

1 Suggesties verbetering:.....

H. Overigen

52. Heeft u/uw huishouden nog andere -dan de hier genoemde- preventieve maatregelen ondernomen of overwogen?

13 0 nee

12 0 ja, namelijk:

Hang- en sluitwerk 4

Verlichting 5

Afspraken buren 2

Overigen 3

53. Maakt u afspraken met uw buren dat zij op uw huis letten als u langere tijd afwezig bent (en andersom)?

26 0 ja, dat deed ik altijd al

2 0 ja, sinds kort

2 0 nee, omdat

54. Heeft u sinds de start van het buurtpreventie project vaker contact met uw buren of andere buurtbewoners?

16 0 nee

14 0 ja

55. Zijn sinds de start van het project uw contacten met uw buren of andere buurtbewoners beter of slechter geworden?

5 0 het contact is beter geworden

1 0 het contact is slechter geworden

24 0 er is niets veranderd

56. Heeft u de indruk dat -sinds de start van het buurtpreventieproject- de politie vaker in uw buurt komt?

5 0 ja, ik zie vaker politie op straat in de buurt

- 0 ja, ik zie de wijkagent vaker

12 0 het is hetzelfde gebleven

4 0 nee, ik zie de politie minder vaak

6 0 anders, namelijk

57. Vindt u dat in het buurtpreventie project bepaalde problemen ten onrechte (nog) niet zijn aangepakt?

12 0 nee

9 0 ja, te weten:

Straatverlichting	4
Dealers in park	1
Voetbalveld jeugd	1
Buitenverl. propageren	1
Terugkoppelen meldingen	1

58. Heeft u suggesties voor andere maatregelen die in het kader van het project genomen kunnen worden?

9 0 nee

11 0 ja, te weten:

Surveillance politie	3
Afsluiten Vosdijk	4
Straatverlichting	3
Terugkoppelen meldingen	1
Wacht lopen	1

59. Als u het buurtpreventie-project een rapportcijfer zou moeten geven (van 1 (slecht) tot 10 (uitmuntend)), welk cijfer geeft u dan aan het project?

6 2

7 13

8 10

BIJLAGE 4 TABELLEN

Tabel 1: Het melden van verdachte situaties/personen: bekendheid

	Absoluut	%
Iets opgemerkt?		
- nee	18	60
- ja, ikzelf	11	37
- ja, iemand anders in huishouden	1	3
Weet u waar de meldkaart ligt?		
- ja	12	92
- nee	1	8
Meldkaart aandachtig gelezen?		
- ja	11	85
- nee	1	8
- geen antwoord	1	8

Tabel 2: Het melden van verdachte situaties/personen: deelname

	Absoluut	
Gemeld?		
- nee	3	
- ja, ikzelf	8	
- ja, ander in huishouden	1	
Waarom niet gemeld?		
- geen aanleiding voor	2	
- geen antwoord	1	
Hoe vaak gemeld?		
- 1x	6	(dus totaal 12
- 2x	3	meldingen)
Hoe gemeld?		
- kaart ingevuld	1	(men kan hier meerdere
- contactpersoon gebeld	4	dingen tegelijk hebben
- politie gebeld	6	gedaan)
- naar politiebureau gegaan	1	
Meldingskaart zelf ingevuld?		
- ja	1	
- nee	12	

Tabel 3: Sticker: deelname

	abs.	% van totaal (n=30)	% van bekendheid (n=29)
Sticker geplakt?			
- ja	26	87	90
- nee	3	13	10
Waar?			
- voordeur	2		
- achterdeur	1		
- voor- en achterdeur	9		
- raam	3		
- raam en deur	10		
- geen antwoord	1		
Waarom niet?			
- sticker is zoek	1		
- niet ontvangen	1		
- vergeten	1		

Tabel 4: Merken waardevolle goederen: deelname

	abs.	% van totaal (n=30)	% van bekendheid (n=25)
Goederen gemerkt?			
- nee	14	47	64
- ja	10	33	40
- geen antwoord	1	3	4
Welke spullen gemerkt?			
- TV/geluidsinstal.	18		
- antiek/schilderijen			
klokken	12		
- foto apparatuur	2		
- fiets	5		
- overigen	5		
Welke onderdelenkoffer gebruikt?			
- graveerapparaat	4		
- slagletters	-		
- UV-pen	6		
- graveerpen stalen			
punt	4		
- graveerpen diamant			
punt	1		
- keramiekpen	1		
- pen met zichtbare inkt	2		
- chabloon	-		
- chabloon voor merken			
fietsen	5		
Registratiekaart ingevuld?			
- ja	8		
- nee	2		
Waarom niet gemerkt?			
- ik had mijn spullen al			
gemerkt	2		
- ik heb geen waarde-			
volle spullen	3		
- de wijkcontactpersoon			
is nog niet aan de			
deur geweest	7		
- overigen	3		

Tabel 5: Adviezen inbraakpreventie: deelname

	abs.	% van totaal (n=30)
Adviezen ingewonnen?		
- nee	13	43
- ja	16	53
- geen antwoord	1	3
Bij wie?*		
- wijkcontactpersoon	8	
- politie	5	
- beveiligingsbedrijf	5	
- anders	2	
Waarover?*		
- hang- en sluitwerk	10	
- buitenverlichting	4	
- merken goederen	2	
- overig	2	
Adviezen opgevolgd?		
- ja	13	
- deels	3	
- nee	1	
Waarom geen adviezen ingewonnen?		
- geen aanleiding voor	7	
- wist niet dat het kon	2	
- zinloos	2	
- ik was al beveiligd	1	

*= Meerdere antwoorden mogelijk.

Tabel 6: Wijkcontactpersonen: deelname (contacten)

	abs.	% van totaal (n=30)
Contact gehad?		
- nee	16	53
- ja	14	47
Hoe vaak?		
- 1x	6	
- 2x	3	(totaal: 23 contacten)
- 3x	2	
- meer dan 3x	1	
- anders (persoonlijke kennis)	2	
Op wiens initiatief?		
- van mij(n huishouden)	12	(totaal: 21 contacten)
- van de wijkcontact-persoon	2	(totaal: 2 contacten)
Waarover contact?*		
- melden van verdachte situatie	8	
- merken van goederen	7	
- adviezen over inbraak-preventie	4	
- anders	1	
Waarom geen contact?		
- geen aanleiding voor	14	
- wist niet dat ze bestonden	1	
- steeds uitgesteld	1	

*= Meerdere antwoorden mogelijk.

Tabel 7: De meldkaart: oordeel

	absol.
Meldkaart duidelijk?	
- ja	9
- nee	-
- geen antwoord	4
Melkaart makkelijk in het gebruik?	
- ja	6
- nee	1
- geen antwoord	4

Tabel 8: Voorlichtingsbijeenkomst: oordeel

	absol.
Film	
- goed	9
- geen antwoord	4
Maakte de film duidelijk wat buurtpreventie is?	
- ja	8
- nee	2
- geen antwoord	3
Presentatie gegevens enquête	
- zinvol	9
- niet zinvol	2
- geen antwoord	2
Discussie	
- zinvol	7
- niet zinvol	3
- geen antwoord	3
Mening veranderd?	
- gelijk gebleven	8
- positiever geworden	4
- negatiever geworden	1
In de toekomst nog zo'n bijeenkomst?	
- ja	10
- nee	2
- geen antwoord	1

Tabel 9: Informatie in wijkkrant: oordeel

	abs.	%
Informatief?		
- meestal	26	87
- soms	3	10
- nooit	-	-
- geen antwoord	1	3
Boeiend?		
- meestal	14	47
- soms	10	33
- nooit	5	17
- geen antwoord	1	3
Begrijpelijk?		
- meestal	28	93
- soms	2	7
- nooit	-	-

Tabel 10: Adviezen inbraakpreventie: oordeel

Bron:	Meestal	Nuttig? Soms	Nooit
a. wijkcontactpersoon	5	1	-
b. politie	2	-	-
c. beveiligingsbedrijf	2	-	-
a + b	1	-	-
b + c	1	-	-
a + c	1	-	-
overigen	3	-	-

Tabel 11: Optreden wijkcontactpersonen: oordeel

	abs.
Prettig?	
- meestal	12
- soms	1
- nooit	-
- geen antwoord	2
Deskundig?	
- meestal	12
- soms	1
- nooit	-
- geen antwoord	2

Tabel 12: De sfeer in de buurt

	abs.	%
Afspraken buren?		
- deed ik altijd al	26	87
- sinds kort wel	2	7
- nee	2	7
Vaker contact met buren/buurt?		
- nee	16	53
- ja	14	47
Beter contact?		
- beter geworden	5	17
- slechter geworden	1	3
- hetzelfde gebleven	24	80
Politie vaker in de buurt?		
- ja, vaker	5	17
- hetzelfde gebleven	12	40
- minder vaak	4	13
- weet niet	6	20
- geen antwoord	3	10

